

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК
МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК
до практичних робіт з дисципліни
«РИБІНСПЕКЦІЯ»

Одеса
2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК
МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК

до практичних робіт
з дисципліни
«Рибінспекція»

для магістрів другого року навчання
спеціальність Водні біоресурси та аквакультура

“Узгоджено”
на засіданні методичної комісії
факультету магістерської та
аспірантської підготовки
Голова _____ Боровська Г.О.

Одеса
2019

Основи рибоохорони. Збірник методичних вказівок до виконання практичних робіт з дисципліни «Рибінспекція». Пентиліук Р.С. Одеса, ОДЕКУ, 2019.

Методичні вказівки призначені для студентів 2 року навчання денної та заочної форми навчання вищої освіти рівня «Магістр» за спеціальністю «Водні біоресурси та аквакультура».

Укладач: Пентилюк Р.С.

Підписано до друку _____ . Формат 60x84 / 16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 9,0
Тираж 50 прим. Зам. №
Надруковано з готового оригінал – макета

Одеський державний екологічний університет
65016, м. Одеса, вул. Львівська, 15.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗБІРНИК
МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК
ДО ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ
РИБІНСПЕКЦІЯ**

для магістрів другого року навчання
спеціальність Водні біоресурси та аквакультура

“Узгоджено”

на засіданні методичної комісії
факультету магістерської та
аспірантської підготовки
Голова _____ Боровська Г.О.

“Затверджено”

на засіданні кафедри
водних біоресурсів та аквакультури
Протокол № _ від _____ 2019 р.
Зав. кафедрою _____ Шекк П.В.

Одеса -2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 1	
Планування та організація рибоохоронного рейду.....	5
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 2	
Складання протоколу про адміністративне правопорушення.....	17
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 3	
Вилучення у порушників знарядь лову та інших предметів.....	30
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 4	
Складання безхазяйного акту.....	41
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 5	
Перевірка журналів обліку риби та інших водних живих ресурсів.....	50
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 6	
Перевірка промислового лову.....	54

ВСТУП

Збірник методичних вказівок до практичних занять з дисципліни „Рибінспекція” включає розділи, які передбачені робочою програмою курсу.

Головною метою практичних занять є: закріплення та поглиблення знань, які студенти отримали на лекціях; самостійне узагальнення даних; здобуття навичок користування нормативно-правовою базою; пробудження інтересу до практичного використання теоретичних знань.

Користуючись спеціальною та довідковою літературою, довідниками та наочними матеріалами фахівець з водних біоресурсів та аквакультури повинен уміти:

- Дати характеристику рибогосподарському та рибоохоронному законодавству;
- Визначити роль і значення нормативної бази в Світовому та державному виробництві продукції аквакультури;
- Використовувати нормативну базу при інспекції галузі рибництва та охорони водних живих ресурсів в Україні.

Ця методична розробка є допоміжним матеріалом для виконання студентами практичних робіт і складається з 7 тем. Кожна робота містить конкретні теоретичні пояснення суттєвих положень даної теми та практичну частину, в якій детально описаний порядок роботи і наведено завдання. Наприкінці кожної теми написані запитання для самоконтролю. На останній сторінці методичних вказівок є перелік основної та допоміжної літератури.

Контроль поточних знань виконується на базі кредитно-модульної системи організації навчання.

В дисципліні «Рибінспекція» використовується 2 змістовних модуля з теоретичної частини і 2 змістовних модуля з практичної частини. Крім того існує окремий змістовний модуль наукової роботи.

В якості форми поточного контролю практичних модулів дисципліни «Рибінспекція» використовується усне опитування при захисті виконаних практичних робіт.

Оцінювання практичної роботи включає правильно виконані та записані у зошиті завдання і усне опитування.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 1

Тема: Планування та організація рибоохоронного рейду

Мета роботи: Надати практичні навички в плануванні та організації рибоохоронних рейдів.

Матеріали: Бланк план-наказу рибоохоронного рейду та звіту до нього, Інструкція про порядок придбання, зберігання, обліку, перевезення, носіння і використання вогнепальної зброї, боєприпасів та спеціальних засобів державними інспекторами органів рибоохорони Головрибводу, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Посадова інструкція інспектора рибоохорони, Положення про територіальний відділ рибоохорони.

Завдання: Ознайомитись з теоретичними поясненнями, коротко законспектувати та опрацювати приклади оформлення документів.

Теоретичні пояснення. Рибоохоронний рейд – це спрямована робота по викриттю, припиненню та оформленню порушень Правил рибальства на певній акваторії водойми.

Організація рейду складається у тому, щоби перед його проведенням старший інспектор інспекції рибоохорони або керівник рибоохоронної ділянки - районний або діляничний інспектор досконало знали обстановку на водоймі.

Рейд планується цими посадовими особами з розрахунку найбільшої його ефективності. При цьому, потрібно враховувати кількість учасників рейду, транспортне забезпечення, засоби зв'язку та сигналізації. Плануються також порядок та робота пересувних груп, їх забезпечення сухопутним та водним транспортом.

День, час початку та час закінчення рейду об'являють усім учасникам рейду, але без вказівки району, для того, щоб уникнути витоку інформації.

К участі в рейдах залучаються державні та громадські інспектори, робітники поліції, військові прикордонної служби, екологічні служби, представники місцевого самоврядування та за можливістю представники телебачення, преси і радіо.

Перед початком рейду його керівник проводить інструктаж, у якому повинні бути поставлені завдання кожному учаснику рейду, а саме: визначення району та порядок роботи, порядок зв'язку між учасниками рейду, час виходу на зв'язок та порядок зв'язку в екстрених випадках, час та місце збору усіх учасників по закінченню рейду.

Також проводиться інструктаж по техніці безпечної роботи в конкретних умовах, пояснюються особливості водойми, (швидкість течії, мілини, перекати, підводні припони, каміння тощо) та особливості берегової смуги (шляхи під'їзду до різних ділянок водойми, рослинність, крутизна берегової лінії, тощо), доводиться прогноз погоди на весь час рейду.

Перевіряється наявність та справність рятувальних засобів для всіх учасників рейду, які будуть працювати безпосереднє на водоймі.

Перевіряється наявність і справність табельної зброї та спеціальних засобів, надається інструктаж по їх застосуванню.

У час проведення рейду всі його учасники повинні уважно слідкувати за обстановкою на водоймі, своєчасно виходити на радіозв'язок з короткою доповіддю про обстановку на підконтрольному районі. Всі радіостанції під час рейду повинні знаходитися у режимі «прийом» для того, щоби у разі виникнення екстремальних умов, передача про це була прийнята усіма учасниками рейду, які забезпечені радіостанціями.

При виклику по радіозв'язку або обумовленому піротехнічному сигналу (ракета, фальшфейер) в район виклику повинні терміново направитись всі учасники рейду, які прийняли сигнал, навіть якщо при цьому їм прийдеться припинити переслідування викритого порушника Правил рибальства.

Після закінчення рейду проводять обміркування його результатів з розбором дій кожного із учасників, надаються зауваження та рекомендації на майбутнє.

Організація, планування та проведення рибоохоронних рейдів регламентується Порядком проведення, який затверджений Наказом Міністерства аграрної політики України за № 158 від 09.12.2004р.:

ПОРЯДОК

проведення рибоохоронних рейдів і дій інспекторів органів рибоохорони при виявленні порушень правил рибальства

І.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цим Порядком регламентується порядок проведення рибоохоронних рейдів і дій інспекторів органів рибоохорони при виявленні порушень правил рибальства.

1.2. Дії інспекторів органів рибоохорони при виявленні порушень правил рибальства, вилученні знарядь лову, плавучих та інших транспортних засобів, незаконно виловленої риби, а також при оформленні протоколів про порушення повинні ґрунтуватись на дотриманні вимог Конституції України, Закону України «Про тваринний світ», Кодексу України про адміністративні правопорушення, постанов Кабінету Міністрів України від 28.09.1996 р. № 1192 «Про затвердження Тимчасового порядку ведення рибного господарства і здійснення рибальства» та від 18.08.1998 р. № 1126 «Про затвердження Порядку здійснення любительського і спортивного рибальства», інших законів та нормативних актів.

1.3. Терміни, що використовуються в цьому Порядку мають таке значення:

- віддалена рибоохоронна дільниця - рибоохоронна дільниця, інспектори рибоохорони якої працюють поза місцем базування управління, інспекції рибоохорони (далі інспекція), та місце дислокації якої встановлено наказом чи розпорядженням начальника інспекції;

◦ водні живі ресурси - сукупність водних організмів, життя яких

неможливе без перебування у воді; до водних живих ресурсів належать: прісноводні, морські, анадромні види риби на всіх стадіях розвитку; круглороті; морські ссавці; водні безхребетні, у тому числі молюски головоногі, черевоногі, двостулкові; ракоподібні, черв'яки, голкошкірі, губки, кишковопорожнинні, наземні безхребетні у водній стадії розвитку, інші водні тварини; водорості, вищі водні рослини;

- водні об'єкти (далі - водойми) - сформовані природою або створені штучно об'єкти ландшафту чи геологічні структури, де зосереджується вода (річки, озера, моря, водосховища, канали, водоносні горизонти);

- громадський інспектор рибоохорони - особа, яка має діюче посвідчення громадського інспектора рибоохорони, і добровільно застрахувалася від нещасного випадку;

- знаряддя лову (добування, збирання тощо) водних живих ресурсів (далі - знаряддя лову) - сітки, неводи, трали, пастки, вудки, спінінги тощо, якими здійснюється лов водних живих ресурсів;

- інспектори рибоохорони - державні інспектори рибоохорони всіх найменувань за посадами або особи, яким у встановленому порядку надані права державних інспекторів рибоохорони;

- інструктаж - усне ознайомлення старшим рейдової групи учасників рейду про задачі рейду, який проводиться, про особливості місця проведення рейду, яке підлягає обходу чи об'їзду, прогноз погоди, порядок підтримання зв'язку;

- майно вилучене у порушників правил рибальства - знаряддя та об'єкти незаконного вилову (добування), транспортні і плавучі засоби, інше манної що використовувалось при скоєнні правопорушення;

- місце базування - місце дислокації, визначене відповідними нормативними або розпорядчими актами інспекції рибоохорони, чи територія та певні приміщення в осіб, з якими укладено відповідний договір;

- місце проведення рейду - конкретна територія на місцевості підконтрольній інспекції, де проводиться рибоохоронний рейд: водойми (їх ділянки), прибережна смуга, місця незаконної торгівлі рибою, місця її протизаконного транспортування тощо;

- плавзасоби - дивись транспортні засоби;

- план-наказ - письмове завдання на проведення рибоохоронного рейду за і встановленою формою, яке видається за місцем базування (дислокації) інспекції;

- план проведення рейду (для віддаленої рибоохоронної ділянки) - відповідний запис в службовому щоденнику старшого рейдової групи перед початком рейду, який відображає склад рейдової групи, транспортні та плавзасоби, які планується використовувати, а також заплановане місце та строки проведення рейду;

- працівник інспекції - особа, що перебуває в штаті інспекції рибоохорони та бере участь у рибоохоронному рейді;

- промисловий журнал - основний документ з обліку обсягів вилучення водних живих ресурсів за видовим та кількісним складами;
- рейдова група - група осіб, визначена план-наказом, що складається з інспекторів рибоохорони, інших працівників інспекції, громадських інспекторів рибоохорони, працівників міліції та інших осіб;
- рибоохоронна діляниця - частина рибогосподарської водойми, закріплена наказом чи розпорядженням начальника інспекції за інспектором рибоохорони чи за групою інспекторів та інших працівників інспекції рибоохорони для виконання ними своїх службових обов'язків;
- рибоохоронний рейд (далі - рейд) - робота рейдової групи з виявлення та припинення порушень правил рибальства та охорони водних живих ресурсів, яка проводиться на водоймах, узбережжі, по льоду, в місцях реалізації та транспортування водних живих ресурсів, пішим порядком, а також з використанням транспортних та плавзасобів;
- рибопромислові судна - судна, що використовуються для вилучення, приймання, обробки, зберігання та транспортування водних живих ресурсів, спеціально обладнані для виконання зазначених робіт;
- старшин рейдової групи - інспектор рибоохорони, на якого покладені план-наказом чи планом проведення рейду функції керівництва рейдовою групою;
- транспортні засоби - плавзасоби та транспорт, що належать інспекції рибоохорони чи іншим організаціям, або приватним особам, з якими укладено відповідні договори у встановленому законом порядку.

2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ РЕЙДІВ

2.1. Рейди проводяться інспекторами рибоохорони (далі - інспектор) та іншими працівниками інспекції рибоохорони за участю працівників міліції, громадських інспекторів рибоохорони та інших осіб, чи без них. Рейди можуть здійснюватися *пішим порядком*, з використанням *транспортних та плавзасобів*.

2.2. Рейди інспекторів, які базуються в інспекціях (управліннях) рибоохорони, проводяться тільки у складі рейдової групи та *тільки згідно з план-наказом*.

2.3. Форма бланку план-наказу додається. Бланки план-наказу мають порядковий номер.

2.4. План-наказ *видається старшому рейдової групи* начальником структурного підрозділу органу рибоохорони або особою, яка його заміщує.

2.5. Старший рейдової групи при отриманні план-наказу розписується про його отримання на корінці план-наказу, який залишається у особи, яка видала план-наказ.

2.6. Планування рейду на віддалених рибоохоронних ділянках *здійснюється старшим рейдової групи* до початку рейду з обов'язковим записом у щоденнику плану його проведення.

2.7. Транспортні засоби, які використовуються при проведенні

рибоохоронних рейдів, повинні бути технічно справними, такими, що пройшли техогляд, укомплектованими аварійно-рятувальними засобами. Особи, які керують транспортними засобами, повинні мати посвідчення на право керування відповідними транспортними засобами.

2.8. **Рейдова група** у денний час **повинна складатись** не менш, ніж з 3-х чоловік, **а** у нічний час - не менш, ніж з 4-х чоловік. **Очолює групу старший рейдової групи.**

2.9. Перед початком рейду старший рейдової групи **усно проводить інструктаж** з учасниками рейдової групи.

2.10. Вихід плавзасобів на водойму дозволяється тільки при сприятливій погоді, **після отримання прогнозу погоди** та після реєстрації в журналі виходу приходу.

В осінньо-зимовий період дозволяється проведенню рибоохоронних рейдів тільки за наявності у складі рейдової групи не менше двох плавзасобів.

2.11. Журнал виходу-приходу плавзасобів, які базуються у структурних підрозділах органів рибоохорони, зберігається у приміщенні чергового (сторожа). На віддалених рибоохоронних дільницях вихід та прихід плавзасобів відмічається в журналі виходу-приходу рибодобувної організації або рибоохоронної дільниці.

Записи **про вихід та прихід плавзасобів** робить особа, яка керує плавзасобом.

2.12. Після закінчення рейду старший рейдової групи в план-наказі робить **записи про результати рейду.** При отриманні наступного план-наказу, попередній повертається особі, яка його видала. На віддалених рибоохоронних дільницях після закінчення рибоохоронного рейду **старший рейдової групи** робить запис про результати проведеного рейду у службовому щоденнику та **перевіряє заповнення щоденників** усіма інспекторами-учасниками **рейду.**

3. ДІЇ ІНСПЕКТОРІВ РИБООХОРОНИ ПРИ РОБОТІ З ПЛАВУЧИХ ЗАСОБІВ

3.1. Для здійснення рибоохоронної роботи інспекції мають на балансі судна, та інші плавучі засоби.

3.2. Організація служби на рибоохоронних судах визначається Статутом флоту рибної промисловості України.

3.3. **Особою**, відповідальною за роботу і збереження судна, як у плаванні, так і на стоянках, є капітан **або судноводій, якому доручено управління судном.**

3.4. У період рибоохоронної роботи **екіпажі** рибоохоронних суден **виконують** всі **вказівки інспектора, що передаються тільки капітану,** який відповідає за їх виконання.

3.5. Рішення про зупинення і огляд рибопромислових суден **або плавзасобів, що належать громадянам,** приймає інспектор - старший

групи.

3.6. Зупинення рибпромислових суден та інших плавучих засобів здійснюється:

- у відкритому морі - відповідними сигналами Міжнародного Зводу сигналів;

- в інших водоймах, у тому числі і внутрішніх - **за допомогою мегафона**, рупорі або просто голосом (у випадках відсутності вказаних засобів), наприклад, подається команда: "Мотоботу № 10 (риболовному судну, катеру, моточовну тощо) зупинитися (застопорити хід) для проведення огляду органами рибоохорони;

- сигналами **суднової сирени** (з метою звернути на себе увагу);

- у інших випадках - **піротехнічними засобами** (ракетами червоного кольору випущеними з борту рибоохоронного судна).

3.7. У випадках, коли порушник не виконує команди і не реагує на сигнали інспектора, інспектор повинен зжити наступні заходи його зупинення:

дати команду капітану: **«Повний хід»**. Вжити заходів примусового затримання судна-порушника;

зв'язатись з інспекцією або з плавзасобами і автотранспортом рибоохорони (на яких є засоби радіозв'язку), з метою перехвату і затримання порушника, **повідомивши напрямок його руху, бортовий номер (назву) і пункт ймовірного призначення;**

вести візуальний нагляд **за судном-втікачем, при можливості** використовувати фото- або відео- зйомку;

підібрати залишені знаряддя лову і рибу **та оформити їх відповідним актом.**

3.8. Способи і методи висадки інспекторів рибоохорони на промислові судна та інші плавзасоби з борту рибоохоронного судна визначаються капітаном, який зобов'язаний вжити всі заходи обережності виключаючи будь-які пошкодження свого або промислового судна чи плавзасобу, а також травмування чи загибель людей. При цьому **інспектор не втручається в управління судном** чи іншим плавзасобом і в діяльність капітана **по забезпеченню безпеки мореплавства.**

При висадці на судно інспекторів один інспектор **та інші члени рейдової групи** залишаються на рибоохоронному судні і ведуть спостереження за діями перевіряючих.

3.9. Інспектор - старший інспекторської групи, прибувши на борт судна, зобов'язаний:

привітатись і представитись капітану (бригадиру, ланковому). Наприклад: «Я інспектор рибоохорони Петренко», пред'явити службове посвідчення і пояснити причину зупинки судна;

організувати огляд судна в присутності капітана (бригадира, ланкового);

встановити особливий нагляд за поведінкою команди, власника судна чи інших осіб, які знаходяться на борту, з метою недопущення можливості викидання за борт заборонених знарядь лову і незаконно виловленої риби.

3.10. При огляді судна **перевіряються суднові документи та документи,** що дають право здійснення лову, **приміщення, обладнання, знаряддя лову,** інші грузи і все добуто в процесі лову.

3.11. Інспекторам під час знаходження на борту судна, що перевіряється, **забороняється вступати в суперечки і полеміку з членами екіпажу,** власником судна чи іншими особами, які знаходяться на борту цього судна.

3.12. При **виявленні речових доказів порушення правил рибальства** судном порушником (лов риби без дозволу, без ліцензії, забороненими знаряддями лону, порушення ведення промислового журналу тощо) інспектор **складає: протокол про допущені порушення, а також приймає рішення щодо вилучення незаконно виловленої риби,** інших водних живих ресурсів і заборонених знарядь лову.

3.13. Після закінчення огляду промислового судна, інспектор - **старший групи робить відмітки у промислового журналі** чи відображає в окремій довідці наслідки перевірки із зазначенням наступних даних:

- дата, час і місце знаходження судна (на момент перевірки);
- видовий та ваговим склад виловлених водних живих ресурсів;
- наявні на судні знаряддя лову, законність їх застосування;

Відмічені зауваження за наслідками перевірки засвідчити своїм підписом

(розбірливо);

3.14. **Відповідальність за збереження вилучених і затриманих у порушників-риби, інших водних живих ресурсів, знарядь лову, плавзасобів та іншого майна в період рейду** несе інспектор - старший групи.

3.15. При виході на рибоохоронну роботу на катерах, моторних човнах або інших плавзасобах в обов'язковому порядку всі учасники рейду повинні бути; одягнені в рятувальні жилети і суворо дотримуватись вимог правил техніки безпеки при експлуатації маломірних суден.

4. ДІЇ ІНСПЕКТОРІВ ОРГАНІВ РИБООХОРОНИ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ПОРУШЕНЬ ПРАВИЛ РИБАЛЬСТВА

4.1. **Виявивши факт порушення правил рибальства, інспектор повинен привітатись з порушником, відрекомендуватись, назвати свою посаду і прізвище, за проханням порушника — пред'явити службове посвідчення, після чого викласти його суть допущеного порушення та запропонувати пред'явити документи, які засвідчують його особу (паспорт, посвідчення на право управління плавучим чи транспортним засобом або інший документ, що є у порушника).**

Наприклад: «Добрий день. Районний інспектор Петренко. Громадянине, ви ловили рибу у заборонений на це період, чим порушили

правила рибальства в басейні Чорного моря».

4.2. Якщо порушник, на зроблене йому зауваження чи роз'яснення суті скоєного порушення, реагує збуджено, необхідно **дати йому можливість заспокоїтись**.

4.3. Інспектор при виконанні службових обов'язків повинен вести себе **ввічливо і тактовно, звертатись до посадових осіб і громадян тільки на «Ви», зауваження і вимоги викладати коректно і впевнено**, не допускаючи слів і дій, ображаючих особистість і принижуючих гідність.

4.4. При спілкуванні з посадовими особами і громадянами-порушниками не допустимо:

зарозумілий тон, грубість, чванливість;

іронічне або неввічливе висловлення суті порушення;

образливі вирази і грубі репліки тощо.

4.5. У розмові з порушниками правил рибальства інспектор **повинен проявляти спокій, витримку і розсудливість**, не вступати в полеміку і суперечки, відповідати грубістю на грубість.

Коли у викритті порушення беруть участь двоє і більше інспекторів, **розмову з порушником веде один**, як правило, старший за посадою.

4.6. З підлітками і неповнолітніми громадянами, які здійснили порушення правил рибальства, інспектор повинен обходитись також ввічливо, як і з дорослими громадянами.

4.7. При викритті порушення правил рибальства інспектор повинен **звернути увагу на наявність у порушника вогнепальної або холодної зброї** і вжити необхідні застережні заходи.

4.8. Порушникові повинна бути надана **можливість дати пояснення по суті скоєного ним порушення**. Після цього складається протокол про викрите порушення. Вилучаються у порушника заборонені знаряддя лову, плавучі та інші транспортні засоби, незаконно виловлена риба та інші водні живі ресурси та рибопродукція.

Рішення щодо необхідності вилучення плавучих та транспортних засобів об'єктів незаконного вилову **та рибопродукції приймає** старший рейдової групи.

4.9. У випадку **виникнення конфліктної ситуації** при викритті групового порушення правил рибальства інспектор повинен правильно оцінити обставини і вжити необхідних запобіжних заходів для ліквідації конфлікту. При цьому необхідне за допомогою учасників рибоохоронного рейду **ізолювати порушників один від одного, виявити ініціаторів**, учасників порушення.

4.10. **Перевіряючи документи порушника, інспектор повинен** керуватись конкретними обставинами, проявляти пильність, **інші** учасники рибоохоронного рейду повинні спостерігати за діями порушника (їв) з **метою запобігання з їх боку протиправних дій**.

Документи не можна опускати на землю, виставляти під дощ чи сніг,

забруднювати, м'яти, згинати сторінки тощо.

У випадку, коли документ знаходиться в гаманці або в нього вкладені записи і гроші, необхідно **запропонувати власнику документа самому дістати документ із гаманця**, звільнивши його від зайвих предметів.

4.11. У разі відмови порушника пред'явити документ, який засвідчує його особу, або при відсутності у нього документів, інспектор з'ясовує особу порушника особистим упізнанням або шляхом розпізнавання іншими особами, іншими дозволеними законодавством способами.

4.12. У випадку неможливості на місці скоєння порушення **встановити особу порушника**, інспектор доставляє порушника для з'ясування його особи у найближчі місцеві органи виконавчої влади, органи внутрішніх справ, інспекцію рибоохорони **тощо**.

4.13. Доставка затриманого порушника в установи, зазначені в п. 4.12 Порядку, здійснюється, як правило, на транспортних засобах органів рибоохорони або на транспорті інших організацій чи окремих громадян, які беруть участь у рибоохоронних рейдах, в залежності від обставин, що складаються.

4.14. Вибирання з водойм заборонених знарядь лову і незаконного улову **здійснюється порушником**. У разі відмови порушника вибирати знаряддя лову і улов риби, це здійснюється **учасниками рейду**.

4.15. По можливості інспектор повинен вжити заходів щодо **виявлення свідків** порушення і з'ясування їх даних (прізвище, ім'я та по батькові, адресу місця проживання тощо).

4.16. По кожному порушенню правил рибальства **не пізніше 24 годин** після його виявлення, інспектор рибоохорони складає один протокол.

4.17. При викритті порушення, **скоєного групою осіб**, протокол складається **на кожного з них**, за порушення, **скоєні командою** рибпромислових суден - **на особу, відповідальну за лов**, добування, транспортування або переробку об'єктів лову

4.18. **При викритті порушення правил рибальства** за відсутності порушника, **складається** акт виявлення та вилучення безхазяйного майна.

5. НЕОБХІДНА ОБОРОНА ТА ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ

5.1. **Під час виконання службових обов'язків інспектори повинні** бути у форменому одязі, мати нагрудний знак, зброю, спеціальні засоби самозахисту та службове посвідчення.

В окремих випадках, за усним дозволом начальника інспекції рибоохорони, може допускатись виконання інспекторами своїх службових обов'язків і не у форменому одязі.

5.2. З метою захисту власного життя, а також життя інших громадян інспектори, **як крайній захід**, мають право використовувати вогнепальну зброю і спеціальні засоби.

5.3. Порядок використання вогнепальної зброї та спеціальних засобів регламентується Інструкцією про порядок придбання, зберігання, обліку,

перевезення, носіння і використання вогнепальної зброї, боєприпасів та спеціальних засобів державними інспекторами органів рибоохорони Головрибводу Державного комітету рибного господарства України, затвердженою наказом Державного комітету рибного господарства України від 15.06.98, № 86, погодженим Міністерством внутрішніх справ України 15.07.98 та зареєстрованим Міністерством юстиції України 30.07.98, № 489/2929.

Нижче наведені приклади заповнення плану-наказу і звіту щодо виконаної роботи.

Додаток
до п. 2.3. Порядку

ПЛАН-НАКАЗ № 001
на проведення рибоохоронного рейду

“ 16 ” липня 2011 р. м. Херсон
(місце видачі)
Старшому рейдової групи. Державному інспектору Херсондержрибоохорони
(посада, П.І.Б.)
Іванову Івану Івановичу
в складі: державного інспектора рибоохорони Мороза Олексія Васильовича
(посада, П.І.Б. учасників рейдової групи)
інспектора рибоохорони Бондаренко Андрія Миколайовича
молодшого інспектора рибоохорони Лузенко Сергія Володимировича
дільничного інспектора РВ УМВС л-та Кравець Ігоря Олеговича
інспектора прикордонної служби пр.-ка Яшина Георгія Федоровича а
заст. голови Дніпровської сільради Санько Олександра Анатолійовича а
стерньового-моториста рибоохорони Курченко Василя Івановича
водія автозасобу рибоохорони Жмур Федіра Вікторовича
громадського інспектора рибоохорони Вялова Івана Опанасовича
громадського інспектора рибоохорони Шунько Олега Свиридовича
а/м УАЗ – 5311 держ. № ВТ 54-78А; мотоцивел «Амур-М» держ. № ЯХР 54-32;
(вказати на яких транспортних або плавзасобах буде проводитись рейд або пішим порядком)
з “ 16 ” липня 2011 р. до “ 23 ” липня 2011 р.
(дата) (дата)

ПРОВЕСТИ РИБООХОРОННИЙ РЕЙД

Контроль акваторії ДБЛ від с. Збур'ївка до с. Геройське Голопристанського району;
(місце проведення рейду)
перевірка на промислі рибалок РК «Победа», РК «Симон Петро» та їх РПП;
перевірка автозасобів на виявлення незаконного перевезення риби на трасі Гола
Пристань-Геройське; перевірка НДЛ ФРГ «Ларич» та його РПП; перевірка ринків у
м. Гола Пристань та с. Стара Збур'ївка; перевірка РЗС в с. Забаріно

Інструктаж з учасниками рейдової групи провів

“ 16 ” липня 2011 р. підпис
(підпис старшого рейдової групи)

КОРІНЕЦЬ
ПЛАН-НАКАЗУ НА ПРОВЕДЕННЯ РИБООХОРОННОГО РЕЙДУ

дата видачі “ 16 ” липня 2011 р.

План-наказ отримав: держінспектор рибоохорони Іванов І.І.
(посада, П.І.Б. особи, яка отримала план-наказ)

підпис
(підпис)

№ плану-наказу
001

ЗВІТ ПРО ВИКОНАНУ РОБОТУ

___16-23___ липня ___201___ р.
(дата проведення рейду)

з ___19.00___ до ___15.00___
(час проведення рейду)

В рейді приймали участь:

Інспектори рибоохорони _____4_____

Співробітники міліції _____1_____

Громадські інспектори _____2_____

Інші учасники Яшин Г.Ф., Сасько О.А.,

Курченко В.І., Жмур Ф.В.

(вказати хто саме)

Викрито порушень _____38_____

Затримано порушників _____42_____

Вилучено риби _____1054кг_____

Іншого майна моточовни-6; в/зброя-1;

знаряддя лову-53; гумові човни-4

(вказати яке саме)

Примітка: Під час проведення рибоохоронного рейду були виявлені наступні порушення правил рибальства та складено адміністративних протоколів: за ст. 85 ч.3 КУпАП – 18; за ст. 85 ч.4 КУпАП – 12; за ст. 88-1 КУпАП – 4; за ст. 50 КУпАП – 1; за ст. 86-1 КУпАП – 1; за ст. 91-2 КУпАП – 1; за ст. 188-1 КУпАП – 1; складено безхазяйних актів – 7; складено обов'язкових приписів – 3; складено актів перевірки промислового лову – 9 од.; складено актів перевірки науково-дослідного лову – 1 од.; складено актів перевірки рибоприймального пункту – 3 од.; складено актів перевірки рибозахисних споруд – 1 од.; затримано порушників – 42; стягнуто штрафів по квитанціям – 4/ 136,0 грн.; затримано та вилучено риби та інших в.ж.р. – 1054 кг; вилучено заборонених знарядь лову – 53 од.; іншого майна та засобів – 10 од.; вилучено гладко ствольної вогнепальної зброї – 1 од.

У рибоохоронному рейді надзвичайних подій не трапилось, табельна вогнепальна зброя та спеціальні засоби не використовувались. Поламок службових: радіозв'язку, плав- та автозасобів не було.

Хочу відмітити правильні принципові дії при затриманні порушників Правил рибальства громадського інспектора рибоохорони Шуцько О.С.

Старший рейдової групи

_____ підпис _____

І.І. Іванов

(підпис)

Контрольні запитання:

1. Хто такий інспектор рибоохорони?
2. Ким здійснюється планування рибоохоронного рейду?
3. Який склад рейдової групи у нічний час?
4. Хто і які проводить інструктажі з учасниками рейдової групи?
5. Чиї вказівки виконують усі члени екіпажу у період рибоохоронної роботи?
6. Що перевіряється інспектором при огляді рибодобувного судна?
7. Хто з інспекторів при виявленні порушення веде розмови з порушниками?
8. Для чого на борту судна рибоохорони залишаються інспектори і що вони роблять коли йде перевірка судна-порушника?
9. Як повинен поводитись з порушниками інспектор рибоохорони?
10. Які дії інспектора рибоохорони у випадку неможливості на місці скоєння порушення встановити особу порушника ?
11. На кого складається протокол при викритті порушення, скоєного групою осіб?
12. Що таке рибоохоронний рейд?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 2

Тема: Складання протоколу про адміністративне правопорушення

Мета роботи: Надати практичні навички у складанні адміністративних протоколів та в обчислюванні розміру відшкодування шкоди, заподіяної фізичними особами внаслідок незаконного добування цінних видів риб, водних безхребетних і водних рослин за таксами під час проведення рибоохоронних рейдів.

Матеріали: Бланк протоколу про адміністративне правопорушення, бланк розрахунку матеріальної шкоди за таксами, Закон України «Про тваринний світ», Кодекс України про адміністративні правопорушення, Правила промислового рибальства у басейні Чорного моря, Правила любительського рибальства, Посадова інструкція державного інспектора рибоохорони, Інструкція щодо здійснення провадження в органах рибоохорони по справах про адміністративні правопорушення.

Завдання: Ознайомитись з теоретичними поясненнями, коротко законспектувати та опрацювати приклади оформлення документів.

Теоретичні пояснення: У ході рибоохоронного рейду у разі викриття інспекторами рибоохорони порушень природоохоронного законодавства або Правил рибальства складається протокол про адміністративне правопорушення згідно з КУпАП. При складанні протоколів органи рибоохорони керуються Інструкцією щодо здійснення провадження в органах рибоохорони по справах про адміністративні правопорушення, затвердженою наказом Міністерства аграрної політики України від 15.03.2002 № 89:

Інструкція щодо здійснення провадження в органах рибоохорони по справах про адміністративні правопорушення (витяг)

Ця Інструкція розроблена відповідно до [Кодексу України про адміністративні правопорушення](#), Закону України ["Про тваринний світ"](#), Положення про Державний департамент рибного господарства, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.08.2000 [№ 1226](#), інших законодавчих та нормативних актів, що регламентують дії працівників органів рибоохорони при здійсненні ними провадження по справах про адміністративні правопорушення.

1. Загальні положення

1.1. Цією Інструкцією регламентуються такі питання:

порядок складання протоколів та інших матеріалів про порушення правил рибальства та охорони водних живих ресурсів, вчинених фізичними та юридичними особами;

порядок вилучення у порушників правил рибальства та охорони водних живих ресурсів знарядь лову, плавучих та інших транспортних засобів, інших предметів, що мали причетність до скоєння порушення, незаконно добутої риби, інших водних тварин і рослин та відповідних документів, попередня оцінка вилученого майна;

порядок розгляду справ про порушення правил рибальства та охорони водних живих ресурсів;

виконання постанов про накладення адміністративних стягнень, порядок їх оскарження;

порядок обліку вилучених у порушників водних живих ресурсів, знарядь лову, плавучих та інших транспортних засобів;

обчислення і стягнення збитків, заподіяних фізичними та юридичними особами незаконним виловом або знищенням цінних видів риб, інших водних живих ресурсів;

порядок реалізації та списання вилучених у порушників або виявлених на місці скоєння порушення знарядь лову, інших предметів і транспортних засобів.

1.2. У цій Інструкції терміни вживаються у такому значенні:

адмінматеріали - протоколи про адміністративні правопорушення, постанова по справі, опис-оцінка вилученого майна та інші документи, складені за фактами викриття адміністративних правопорушень;

водні живі ресурси - риба, інші водні тварини і рослини, ікра осетрових і лососевих риб;

знаряддя лову - знаряддя лову (добування) водних живих ресурсів, інше майно та предмети, що використовуються для лову риби, інших водних тварин і рослин;

об'єкти лову (добування) - водні живі ресурси відносно яких здійснюється їх лов (добування) та подальше використання.

опис-оцінка - опис-оцінка знарядь лову, іншого рибальського майна, плавучих та інших транспортних засобів, вилучених у порушника;

порушення - протиправна дія, пов'язана із порушенням правил рибальства та охорони водних живих ресурсів;

порушник - особа, яка вчинила протиправну дію, посягнула на встановлений порядок рибальства та охорони водних живих ресурсів;

постанова по справі про адміністративне правопорушення - постанова щодо розгляду матеріалів і прийняте рішення за порушення правил рибальства та охорони водних живих ресурсів;

протокол про адміністративне правопорушення - протокол про порушення правил рибальства та охорони водних живих ресурсів;

транспортні засоби - плавучі та інші транспортні засоби, човнові мотори тощо;

2. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

2.1. При вчиненні юридичними або фізичними особами порушень правил рибальства і охорони водних живих ресурсів уповноважені на те посадові особи органів рибоохорони та громадські інспектори рибоохорони складають протокол про адміністративне правопорушення (далі - протокол) (додаток 1). Протоколи є бланками суворої звітності.

2.3. Про кожне порушення складається один протокол незалежно від

кількості осіб, які вчинили порушення.

2.4. Якщо порушення пов'язане із збитками, заподіяними внаслідок незаконного вилову (добування) або знищення водних живих ресурсів, або містить ознаки злочину, протокол складається у двох примірниках, один з яких, у випадку необхідності направляється до суду для стягнення збитків або направляється у слідчі органи для притягнення винного до кримінальної відповідальності і визнання органу рибоохорони цивільним позивачем у кримінальній справі.

2.6. Протокол складається на місці виявлення порушення. Особа порушника засвідчується документами, що є у нього, або шляхом упізнання свідками порушника. Якщо на місці скоєння порушення встановити особу порушника неможливо, інспектори рибоохорони можуть доставляти порушника(ів) у міліцію або інші представницькі адміністративні органи, де, після встановлення особи, складається протокол.

2.7. При складанні протоколу слід чітко і ясно записувати відповіді на всі питання, що є у ньому, звертаючи особливу увагу на точність і повноту викладення складу порушення; необхідно описати індивідуальні, характерні прикмети вилучених знарядь лову (розмір, колір, матеріал, вічко), вид і стан транспортного засобу, його заводський та реєстраційний номер, рік виготовлення.

2.8. Протокол підписується особою, яка його склала, порушником, особами, які брали участь у виявленні порушення, і свідками, якщо вони є.

У випадку відмови порушника підписати протокол, у ньому робиться запис про це, який засвідчується підписом особи, яка склала протокол та іншими особами, які брали участь у виявленні порушення.

Порушник має право додати до протоколу пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, а також викласти мотиви відмови від підпису.

2.9. Особа, яка склала протокол, повідомляє порушнику про місце і час розгляду справи, роз'яснює його права і обов'язки, передбачені законодавством про адміністративні правопорушення, про що робиться відмітка у протоколі.

2.13. Протокол про порушення з усіма доданими документами передається посадовій особі органів рибоохорони, якій надано право розгляду справ, або прийняття рішення щодо направлення їх до суду.

3. Порядок вилучення у порушників знарядь лову, інших предметів; транспортних засобів, риби, інших водних живих ресурсів (далі - риба) і попередня оцінка вилученого майна

3.1. Згідно із Законом України ["Про тваринний світ"](#) та постановою Кабінету Міністрів України від 28 вересня 1996 р. [№ 1192](#) "Про затвердження Тимчасового порядку ведення рибного господарства і здійснення рибальства" інспектори органів рибоохорони мають право, у межах своєї компетенції, проводити огляд речей, транспортних засобів і суден, знарядь лову, добутих об'єктів лову, вилучати у порушників знаряддя

лову, що знаходяться при них, плавучі та інші транспортні засоби та інші предмети, що стали знаряддям вчинення порушення, рибу, а також відповідні документи.

У осіб, які порушили законодавство з охорони водних живих ресурсів, риба вилучається як на місці лову, так і в пунктах її приймання, обробки і реалізації.

Про огляд та вилучення майна і документів робиться відмітка у протоколі про адміністративне правопорушення або складається окремий акт довільної форми.

3.2. У порушників можуть вилучатися такі документи:

що мають безпосереднє відношення до лову риби (ліцензії, дозволи на право лову риби, риболовні квитки, промислові журнали тощо);

що підтверджують належність громадян до різних громадських формувань (членські мисливсько-риболовні квитки, посвідчення громадських інспекторів охорони природи, дружинників тощо);

дозвіл на право зберігання (носіння) зброї (вилучається разом зі зброєю);

свідоцтво, що надає право на управління маломірними суднами та іншими транспортними засобами.

3.3. Особисті документи (паспорт, військовий квиток, особове посвідчення, свідоцтва про освіту, шлюб тощо) вилученню не підлягають.

3.4. При виявленні порушення, пов'язаного з використанням для добування риби вогнепальної зброї або вибухових речовин, вогнепальна зброя та вибухові речовини у порушників вилучаються і здаються у встановленому порядку в органи внутрішніх справ, про що робиться запис у пункті 6 протоколу. До протоколу в таких випадках додається документ, що підтверджує здачу зброї або вибухових речовин в органи внутрішніх справ.

3.5. Про вилучене майно або об'єкти лову (добування) робиться запис в пункті 6 протоколу.

3.8. Риба, непридатна до здачі, знищується за актом довільної, форми, що підписується особами, які брали участь у виявленні порушення, та представником санітарно-епідеміологічної служби. Акт затверджується керівником інспекції рибоохорони.

У випадках, коли рибу неможливо здати у зв'язку з віддаленістю місця, де її можна здати, загрози її псування, відсутності транспорту, а також при незначному розмірі вилученого улову (в межах добової норми вилову, встановленої [Правилами любительського і спортивного рибальства](#)), вона може бути залишена порушникові з наступним стягненням з нього її вартості та заподіяної шкоди, при цьому у пункті 6 протоколу вказується кількість, видовий склад, вага залишених порушнику об'єктів добування і причини повернення.

3.13. Затримання транспортних засобів у порушників проводиться при

вчиненні ними грубих порушень, що містять ознаки злочину, передбаченого законодавством України, за умови, якщо транспортний засіб безпосередньо використовувався для незаконного лову риби, а також у випадках перевезення незаконно добутого, заборонених знарядь лову або порушників.

4. Порядок розгляду справ про адміністративні правопорушення

4.1. Справи про адміністративні правопорушення, визначені статтями 85 ч. 4, 85-1, 88-1 [КУпАП](#), розглядаються місцевими судами.

За порушення статей 85 ч. 3, 50, 86-1, 91-2, 188-5 [КУпАП](#) - посадовими особами органів рибоохорони.

4.2. Направлення матеріалів до суду здійснюється за місцем скоєння порушення.

До протоколів, що направляються до суду, додаються всі необхідні матеріали, складені за фактом викритого порушення, розрахунок заподіяної шкоди тощо (у випадках її наявності).

4.3. Справи про адміністративні правопорушення, визначені статтями 85 ч. 3, 50, 86-1, 91-2, 188-5 [КУпАП](#), мають право розглядати:

начальники відділів рибоохорони зазначених управлінь, начальники державних інспекцій рибоохорони, старші державні та державні інспектори рибоохорони.

Справи розглядаються за місцем дислокації рибоохоронного підрозділу, у зоні відповідальності якого вчинене порушення.

4.4. Справа про порушення розглядається відкрито в присутності порушника в день і час, вказані у протоколі.

4.5. Посадова особа, яка розглядає справу, зобов'язана з'ясувати: чи було вчинено порушення, чи винний громадянин у вчиненні правопорушення, чи підлягає він адміністративній відповідальності, чи є пом'якшувальні та обтяжуючі відповідальність обставини, чи заподіяно збитки водним живим ресурсам, а також визначити, чи не містить дане порушення ознак злочину. Одночасно перевіряється правильність оформлення та оцінки вилучених знарядь лову, транспортних засобів, своєчасність здачі їх на зберігання, а також порядок проведення дій щодо вилучених об'єктів вилову (добування).

4.10. З врахуванням вчиненого адміністративного правопорушення або особи правопорушника до нього можуть застосовувати додаткові заходи громадського впливу шляхом направлення повідомлення про правопорушення за місцем роботи або навчання.

4.11. При накладенні адміністративного стягнення посадові особи органів рибоохорони зобов'язані врахувати характер правопорушення, особу порушника, ступінь його вини, майновий стан, пом'якшувальні або обтяжуючі відповідальність обставини.

4.12. Розглянувши справу про порушення, посадова особа органів рибоохорони виносить постанову по справі про адміністративне

правопорушення встановленої форми.

4.14. Перший примірник постанови додається до справи, другий - вручається порушнику або надсилається йому поштою у 3-денний строк з дня винесення постанови з пропозицією добровільно, в 15-денний строк сплатити штраф і відшкодувати суму збитків.

При відмові порушника добровільно сплатити штраф і відшкодувати збитки постановою по справі надсилається за місцем роботи порушника для стягнення штрафу у примусовому порядку.

У разі відмови від відшкодування збитків постановою з позовною заявою направляється в суд для стягнення суми збитків у порядку визначеному цивільним процесуальним законодавством.

6. Порядок обчислення і стягнення збитків, заподіяних фізичними та юридичними особами незаконним виловом або знищенням цінних видів риби, інших водних живих ресурсів

6.1. Обчислення розміру збитків, заподіяних **фізичними особами** незаконним виловом або знищенням цінних видів риби, інших водних живих ресурсів, проводиться **за таксами**, а **юридичними особами** - згідно з діючою **методикою**.

6.2. При виявленні у порушника незаконно добутої риби осетрових або лососевих видів та ікри, добутої з неї, з порушника стягується сума збитків за рибу та за ікру за встановленими таксами або за діючою методикою.

У протоколі обов'язково зазначаються:

1) Дата і місце його складання (число, місяць і рік складання протоколу, найменування населеного пункту, де його складено);

2) Посада, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка склала протокол;

3) Відомості про особу порушника, а саме:

- прізвище, ім'я, по батькові;
- число, місяць, рік та місце народження;
- сімейний стан (кількість утриманців);
- фактичне місце проживання (поштова адреса);
- місце роботи (повна назва підприємства без застосування аббревіатур та його поштова адреса) або навчання особи, а якщо особа не працює, то про це робиться відмітка;
- відомості щодо заробітної плати;
- посада особи, що вчинила порушення (для посадових осіб);

4) Паспорт (серія, номер, ким і коли виданий) або інший документ, що посвідчує особу;

5) Місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення. Суть правопорушення повинна бути описана таким чином, щоб вона найточніше відповідала термінології, що вживається у законах України, які передбачають відповідальність;

- заподіяна матеріальна шкода (у разі наявності);

- нормативно-правові акти, які передбачають відповідальність за вчинене правопорушення (з обов'язковим зазначенням статей, їх частин, пунктів, абзаців тощо);

ПРИКЛАД

описання суті адміністративного правопорушення в протоколі:

• В Хаджибейському лимані в районі с. Алтестово Біляївського району 15 вересня 2011р. о 05.40. був затриманий громадянин Омельченко Олександр Федорович, який здійснював незаконний лов риби непередбаченим Правилами любительського і спортивного рибальства знаряддям лову - сітним полотном з використанням гумового амортизатору. У вилученому із водойми сітному полотні риби не було. Застосувавши заборонене знаряддям лову, гр. Омельченко О.Ф. грубо порушив п. 3.15 Правил любительського і спортивного рибальства, чим скоїв адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 63 Закону України «Про тваринний світ» та ч. 4 ст. 85 Адмінкодексу України.

б) Відомості про виявлені, а в разі прийняття рішення вилучення за фактом порушення - про вилучені у порушника документи, знаряддям лову та інші предмети, які слугують доказами в справі. Обов'язково описувати розмір та їх індивідуальні ознаки вилучених знаряддям лову (матеріал, розмір, колір, крок вічка), вид і стан транспортного засобу, його заводський та реєстраційний номер, рік виготовлення;

- інші відомості, необхідні для вирішення справи (відомості про наявність актів обстеження підприємств, установ, організацій і об'єктів;

7) Відомості про вчинення порушником опору, якщо такий мав місце описувати докладно;

8) Пояснення порушника:

- порушник має право додати до протоколу пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, а також викласти мотиви відмови від його підписання. У разі коли порушник пише пояснення на окремому аркуші, в протоколі про це робиться відмітка;

- підпис порушника під поясненнями. У разі відмови порушника від підписання протоколу в ньому робиться запис про це;

- підпис особи яка склала протокол;

- посади та підписи членів рибоохоронного рейду, які брали участь у викритті даного порушення, якщо вони при цьому були присутні;

- підписи, прізвища, імена та по батькові, адреси свідків, якщо вони є. У протоколі може зазначатися як домашня адреса, так і адреса службової особи або контактний телефон, за яким їх можна викликати;

Особа, яка склала протокол, роз'яснює порушнику його права та обов'язки, передбачені статтею 63 Конституцією України та статтею 268 КУпАП:

- Конституція України: **Стаття 63.** Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких

родичів, коло яких визначається законом.

- Кодекс України про адміністративне право: **Стаття 268**. Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності має право: ознайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі. Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

Особа, яка склала протокол, вносить до протоколу такі відомості та роз'яснює їх порушнику:

- де (назва установи яка буде розглядати адміністративну справу по факту порушення та за якою адресою);
- коли (дату та час розглядання справи);

При складанні протоколу слід чітко та розбірливо викладати всі відомості, передбачені формою протоколу, звертаючи особливу увагу на точність і повноту викладення складу порушення, які саме речі, предмети і документи вилучені за фактом виявленого порушення, їх індивідуальні ознаки, кількість, номери тощо.

Усі реквізити протоколу заповнюються розбірливим почерком державною мовою.

Не допускається закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також внесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, на яку він складений (порушником).

Далі надається приклад складання протоколу про адміністративне правопорушення, класифіковане за ч. 4 ст 85 КупАП:

Херсондержрибоохорона
(назва управління рибоохорони та печатка)

Додаток 1
до пункту 2.1 Інструкції
щодо здійснення провадження
в органах рибоохорони по
справах про адміністративні
правопорушення

ПРОТОКОЛ № 000001

про адміністративне правопорушення

« 17 » липня 2011 р.

1. Місце та час складання протоколу: берег Дніпровсько-Бузьського лиману західна кінцівка села Геройське, Голопристанського р-ну, 01.35.
2. Посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, що склала протокол: державний інспектор Херсондержрибоохорони Іванов Іван Іванович
3. Відомості про особу порушника: Троцина Артур Васильович, 11.02.1983 р.н.,
(прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, адреса реєстрації,
місце народження м. Гола Пристань; адреса реєстрації: Голопристанський
місце проживання, посада, місце роботи (навчання) та їх адреса
район, с.Геройське, вул. Лісова,11; місце проживання: с. Геройське, вул. Садова,
розмір доходу та кількість утриманців)
4; місце роботи: ТОВ «Сільпром», с. Геройське Голопристанського району,
водій, зарплатня 1250 грн.; одружений, має двох утриманців
4. Документ, що засвідчує особу порушника: паспорт громадянина України серія
МО № 367721, виданий Голопристанський РВ УМВС України у Херсонській обл.
24 травня 1999 року
5. Місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення, нормативний акт, який передбачає відповідальність за дане правопорушення: На березі ДБЛ на західній кінцівці с. Геройське Голопристанського району 17 липня 2011 р. о 01.10. був затриманий громадянин Троцина Артур Васильович, який здійснював лов риби на акваторії ДБЛ з моточовна «Крим» промисловими знаряддями лову – сітками (4 одиниці), вилучивши при цьому з лиману: 12 кг сазана(3 шт.); 26 кг товстолоба(4 шт.); 16 кг судаку(14 шт.) і 81 кг лящу (94 шт.). Незаконними діями порушник спричинив збитки рибному господарству на загальну суму 3468 грн.. (відповідно до такс затверджених постановою КМУ від 19.01.1998 р. № 32). Не маючи дозволу на лов риби промисловими знаряддями лову, гр. Троцина А.В. грубо порушив п. 3.15. Правил любительського і спортивного рибальства і, таким чином скоїв адміністративне правопорушення, передбачене ст. 63 Закону України «Про тваринний світ» та ч. 4 ст. 85 КУпАП.

Відмітка про проведення огляду: огляд моточовна проводився молодшим інспектором Херсондержрибоохорони Лузенко Сергієм Володимировичем

6. У порушника виявлені: сітки капронові зеленого кольору кожна чотири шт. з кроком вічка $a = 80$ мм кожна, висотою по $h = 2,5$ м кожна та довжиною по $l = 70$ м кожна; дюралевий човен «Крим» сірого кольору б/н держ. № УХБ 1694-к та на ньому ч/мотор «Вихор – 30» сірого кольору б/н у робочому стані без суднового свідоцтва та свідоцтва на право керування плавзасобом та одне деревинне весло довжиною $l = 2,4$ м; риба: сазан – 12 кг; товстолоб – 26 кг; судак – 16 кг; лящ – 81 кг.

і вилучені: сітки капронові зеленого кольору кожна чотири шт. з кроком вічка $a = 80$ мм кожна; висотою по $h = 2,5$ м кожна та довжиною по $l = 70$ м кожна; дюралевий човен «Крим» сірого кольору б/н держ. № УХБ 1694-к та на ньому ч/мотор «Вихор – 30» сірого кольору б/н у робочому стані без документів; риба: сазан – 12 кг; товстолоб – 26 кг; судак – 16 кг; лящ – 81 кг.

(на всі вилучені речі порушникові обов'язково видається опис, який підписує складач протоколу)

7. Чи було вчинено порушником опір: опір чинився, порушник спробував при затриманні битися, інспектори рибоохорони змушені були використовувати спеціальні засоби, доки порушник не заспокоївся

8. Пояснення порушника: Я, Троцина А.В. хотів спіймати на весілля брата трохи риби, не знав, що це не законно, тому при затриманні, хотів відстояти свою правоту. До робітників рибоохорони претензій не маю. З протоколом згоден.

Підписи: порушника _____ підпис _____ А.В. Троцина
особи, яка склала протокол _____ підпис _____ І.І. Іванов
осіб, які брали участь у викритті порушення:
мол. інспектор рибоохорони Лузенко Сергій Володимирович _____ підпис _____
водій рибоохорони Жмур Федір Вікторович _____ підпис _____

свідків правопорушення: 1. _____ підпис _____ Шпак Іван Олександрович,
який проживає: Голопристанський р-н, с. Геройське, вул. Леніна, 14
2. _____ підпис _____ Осавуленко Опанас Трохимович,
який проживає Голопристанський р-н, с. Геройське, провул. Довгий, 73

Відповідно до ст. 268 КУпАП та ст. 63 Конституції України порушникові роз'яснені його права і обов'язки _____ підпис _____ А.В. Троцина
(підпис порушника)

Справа буде розглянута в Голопристанському районному суді _____
(назва установи, що розглядатиме справу)

за адресою м. Гола Пристань, вул. Л.Українки, 7 «28» липня 201_1_ р.

З повідомленням про місце і строк розгляду справи ознайомлений

« 17 » липня 201_1_ р. _____ підпис _____ А.В. Троцина
(дата) (підпис порушника)

Надалі надається приклад розрахунку матеріальної шкоди за таксами заподіяну фізичною особою внаслідок незаконного добування риби до протоколу-прикладу:

РОЗРАХУНОК МАТЕРІАЛЬНОЇ ШКОДИ

до протоколу про адміністративне правопорушення № 000001
скоєного гр. Троциною Артуром Васильовичем
незаконним виловом цінних видів риб та інших в.ж.р.

№№ п/п	Види риби, водних безхребетних, рослин	Такса, грн..	Кількість екземплярів	Сума заподіяної шкоди, грн..
1.	<i>сазан</i>	<i>3 x 17 = 51</i>	<i>3</i>	<i>153</i>
2.	<i>товстолоб</i>	<i>3 x 17 = 51</i>	<i>4</i>	<i>204</i>
3.	<i>судак</i>	<i>3 x 17 = 51</i>	<i>14</i>	<i>714</i>
4.	<i>лящ</i>	<i>1,5 x 17 = 25,5</i>	<i>94</i>	<i>2397</i>

Загальна сума заподіяної шкоди складає: *три тисячі чотириста шістдесят вісім грн. 00 коп.*

(сума прописом)

Розрахунок здійснив: *державний інспектор Херсондержрибоохорони*

(посада, підпис, ПІБ)

підпис *І.І. Іванов*

ТАКСИ

для обчислювання розміру відшкодування шкоди внаслідок незаконного добування (збирання) або знищення громадянами України, іноземними громадянами та особами без громадянства цінних видів риб, водних безхребетних і водних рослин у рибогосподарських водних об'єктах України

Види риб, водних безхребетних і водних рослин	Оцінка шкоди, заподіяної внаслідок незаконного добування (збирання) або знищення одного екземпляра риби або водного безхребетного незалежно від розміру та ваги, а також водних рослин (неоподаткованого мінімуму доходів громадян)
<u>РИБИ</u>	
Осетрові та їх гібриди	30
Марена звичайна	6
Сом, камбала-калкан	5
Судак, сазан, білий амур, товстолоб, щука, кефаль, вугор, форель	3
Камбала-глоса, рибець, піленгас, катран, миньок, луфар, морський язик	2
Короп, лящ, білизна, лин, в'язь, оселедець, скумбрія	1,5
Плітка, тараня, синець, підуст, чехоня, шемая	0,6
Карась, окунь, плоскирка, головень, морський окунь, скати	0,3
Сарган, бараболя, ставрида, пузанок	0,1
<u>ВОДНІ БЕЗХРЕБЕТНІ</u>	
Краби	0,3
Раки	0,1
Рапана	0,03
Креветка	0,006
Мідії інші двостулкові молюски	0,006
Губка-бодяга інші губки «сидячих» видів	0,006 (за 1 кг)
<u>ВОДНІ РОСЛИНИ</u>	
Морські водорості «сидячих» видів	0,002 (за 1 кг)
Морські трави	0,002 (за 1 кг)

Примітка: У разі встановлення факту незаконної заготівлі ікри осетрових і лососевих риб розмір відшкодування шкоди обчислюється в сумі 88 неоподаткованого мінімуму доходів громадян за 1 кг цієї продукції.

Контрольні запитання:

1. Коли та ким складається протокол про адміністративне правопорушення?
2. За якими статтями КУпАП складають протоколи про адміністративні правопорушення органи рибоохорони?
3. Що робити інспектору рибоохорони, як що він не може на місці виявлення порушення встановити особу порушника?
4. Які дії інспектора рибоохорони в разі відмови порушника підписати протокол?
5. Які документи можуть вилучатися у порушника Правил рибальства?
6. Куди інспекторами рибоохорони здається вогнепальна зброя та вибухові речовини вилучені у порушників?
7. Що вважається незначним розміром вилученого улову?
8. На яких умовах незначний розмір вилученого улову може бути залишений порушникові?
9. Які документи порушника не підлягають вилученню?
10. В якому разі у порушників проводиться затримання транспортних засобів?
11. За якими статтями КУпАП справи про адміністративні правопорушення розглядаються посадовими особами органів рибоохорони?
12. Які Ви знаєте додаткові заходи громадського впливу?
13. За якими статтями КУпАП справи про адміністративні правопорушення розглядаються місцевими судами?
14. В яких судах здійснюється розгляд адміністративних справ та за якою ознакою?
15. Як проводиться обчислення розміру збитків, заподіяних незаконним виловом або знищенням цінних видів риби, інших водних живих ресурсів для фізичних осіб та юридичних осіб?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 3

Тема: Вилучення у порушників знарядь лову та інших предметів

Мета роботи: Надати практичні навички вилучення у порушників та оформлення вилучення знарядь лову, інших предметів, транспортних засобів, риби та попередньої оцінки вилученого майна під час проведення рибоохоронних рейдів.

Матеріали: Бланки описів-оцінки вилученого майна та риби, бланк приймального акту, бланк картки обліку, Інструкція щодо здійснення провадження в органах рибоохорони по справах про адміністративні правопорушення.

Завдання: Ознайомитись з теоретичними поясненнями, коротко законспектувати та опрацювати приклади оформлення документів.

Теоретичні пояснення:

В ході рибоохоронного рейду при викритті інспекторами рибоохорони порушень природоохоронного законодавства або Правил рибальства у порушників вилучаються: знаряддя лову, плавучі та інші транспортні засоби, інші предмети, риба та інші водні живі ресурси. При цьому складається опис- оцінка всього вилученого майна, незаконного улову. Інспектором, який складає протокол робиться попередня оцінка вилученого. Після цього вилучене майно здається на склад органу рибоохорони, риба здається у рибодобувні організації, які мають право проводити операції з вилученим майном, а гроші від реалізації вилученої риби поступають на рахунок органу рибоохорони. При оформленні вилученого майна та риби органи рибоохорони керуються Інструкцією щодо здійснення провадження в органах рибоохорони по справах про адміністративні правопорушення, затвердженою наказом Міністерства аграрної політики України від 15.03.2002 № 89:

Інструкція щодо здійснення провадження в органах рибоохорони по справах про адміністративні правопорушення (витяг)

2. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

2.10. Разом з протоколом (актом) заповнюється опис-оцінка знарядь лову, транспортних засобів, вилучених у порушника встановленої форми (додаток 3) та опис вилучених об'єктів лову (додаток 4).

Опис-оцінка знарядь лову, транспортних засобів, вилучених у порушника та опис вилучених об'єктів лову складаються у двох примірниках (для приєднання до протоколу і вручення порушнику), а при складанні протоколу у двох примірниках ці додатки складаються у трьох примірниках.

На зворотному боці опису-оцінки знарядь лову, транспортних засобів, вилучених у порушника та опису вилучених об'єктів лову вміщено розписку про прийняття на зберігання вилучених знарядь лову, іншого майна та об'єктів лову, вилучених у порушника.

2.11. До протоколу, крім опису-оцінки і письмового пояснення порушника, якщо таке є, додається приймальний акт (додаток 5) на вилучені у порушника знаряддя лову, транспортні засоби або інше майно, що свідчить про здачу їх на склад, а також квитанція на здану рибу, інші водні живі ресурси із зазначенням їх видового складу, кількості, ваги і вартості із урахуванням ПДВ.

3. Порядок вилучення у порушників знарядь лову, інших предметів; транспортних засобів, риби, інших водних живих ресурсів (далі - риба) і попередня оцінка вилученого майна

3.6. Об'єкти лову (добування), вилучені у порушників, здаються юридичним або фізичним особам, які займаються, промисловим ловом (добуванням) риби або торговим організаціям за цінами можливої реалізації. У здавальній накладній (квитанції) вказується: загальна вага риби, кількість риби цінних видів (у штуках), ціна і сума ПДВ.

3.7. У випадку, коли порушниками є рибодобувні організації (юридичні особи), вартість незаконно добутої риби обчислюється за діючими роздрібними цінами і списується з розрахункових рахунків цих юридичних осіб (без фактичного вилучення незаконно добутого) із зарахуванням суми вартості на рахунки органів рибоохорони. Незаконний улов до плану вилову цих осіб не зараховується, але включається у рахунок використання ними лімітів, встановлених для даних промислових об'єктів. Збитки, заподіяні водним живим ресурсам в результаті порушення з боку рибодобувних організацій, інших користувачів водних живих ресурсів (далі - користувачі), обчислюються за відповідною методикою. Плавучі, транспортні засоби і дозволені знаряддя лову, що належать користувачам, не вилучаються, за винятком забороненого періоду на лов риби або здійснення лову в забороненому місці.

3.8. Риба, непридатна до здачі, знищується за актом довільної, форми, що підписується особами, які брали участь у виявленні порушення, та представником санітарно-епідеміологічної служби. Акт затверджується керівником інспекції рибоохорони.

У випадках, коли рибу неможливо здати у зв'язку з віддаленістю місця, де її можна здати, загрози її псування, відсутності транспорту, а також при незначному розмірі вилученого улову (в межах добової норми вилову, встановленої Правилами любительського і спортивного рибальства), вона може бути залишена порушникові з наступним стягненням з нього її вартості та заподіяної шкоди, при цьому у пункті 6 протоколу вказується кількість, видовий склад, вага залишених порушнику об'єктів добування і причини повернення.

3.9. Дозволені для любительського і спортивного рибальства знаряддя лову, що знаходяться у порушника, можуть не вилучатись або вилучаються до завершення розгляду справи за вчинене правопорушення.

Рішення щодо необхідності їх вилучення приймається особою, яка

склала протокол.

3.10. Заборонені знаряддя лову у порушника вилучаються і здаються на склад інспекції рибоохорони. Допускається тимчасове знаходження вилучених знарядь лову в місцях, визначених інспектором рибоохорони, з обов'язковою наступною доставкою їх на склад інспекції рибоохорони.

3.11. Забороняється знищення знарядь лову, інших речей, причетних до скоєння порушення, вилучених у порушника, якщо матеріали про порушення підлягають направленню в органи дізнання. У таких випадках при порушенні кримінальної справи вилучені предмети направляються в органи дізнання разом з відповідними матеріалами для приєднання до кримінальної справи як речові докази.

3.14. Попередню оцінку вилученого у порушників майна здійснює особа, яка склала протокол.

Оцінка проводиться за існуючими цінами на аналогічні промислові товари. При оцінці враховується відсоток їх зносу.

Предмети, що мають знос понад 50%, оцінюються за цінами можливої реалізації.

Оцінка знарядь лову кустарного виготовлення проводиться за цінами, встановленими на аналогічні товари промислового виготовлення.

Заборонені знаряддя лову кустарного виробництва, що не мають аналога промислового виробництва, оцінці не підлягають. Ці знаряддя лову вносяться в опис-оцінку, а в графі «стан майна і відсоток придатності» вказується «заборонене, кустарного виробництва».

7. Порядок обліку правопорушень, знарядь лову, транспортних засобів, риби, інших водних живих ресурсів, вилучених у порушників, реалізації і списання майна

7.1. Адміністративні правопорушення реєструються у книзі реєстрації порушень правил рибальства та охорони водних живих ресурсів, де фіксується їх проходження, а також ведеться облік вилучених у порушників транспортних засобів, інших предметів, знарядь лову, риби, інших водних живих ресурсів (додаток 9).

7.2. Знаряддя лову, транспортні засоби, вилучені у порушників або залишені ними на місці вчинення порушення, здаються на склад інспекції рибоохорони за приймальними актами у промитому і просушеному вигляді, а у випадках, коли доставка їх на склад утруднена, передаються на тимчасове зберігання в інші місця.

7.3. При прийманні на склад знарядь лову, транспортних засобів комірник або особа, яка відає зберіганням матеріальних цінностей, складає приймальний акт (додаток 5) у 2-х примірниках з докладним описом прийнятого на зберігання майна. Перший примірник приймального акта додається до протоколу (акта), а другий зберігається у комірника.

Знаряддя лову, прийняті на зберігання, повинні мати бирку із зазначенням на ній номера приймального акта, реєстраційного номера по

книзі обліку порушень і номера протоколу (акта), дати надходження, назви і кількості знарядь лову.

7.4. З особами, відповідальними за зберігання матеріальних цінностей, укладається договір про повну матеріальну відповідальність.

7.5. Здача вилучених знарядь лову, транспортних засобів на тимчасове зберігання в інші місця (не на склад інспекції) оформляється одержанням від організації або особи, які прийняли ці цінності, розписки про відповідальне збереження.

7.6. Вилучені знаряддя лову, транспортні засоби зберігаються на складах органів рибоохорони або в інших місцях на розсуд цих органів до вирішення питання про відповідальність порушника.

7.7. Заборонені знаряддя лову порушникам не повертаються, а реалізуються рибогосподарським або іншим організаціям для використання при виготовленні дозволених знарядь лову або знищуються у випадку неможливого використання їх з іншою метою. Знищення вилучених у порушників заборонених знарядь лову, іншого майна, що зберігається в інспекціях рибоохорони, проводиться не рідше одного разу на півріччя за актом комісії у складі представника рибоохорони, державної виконавчої служби (по адміністративних та кримінальних справах), податкової адміністрації і фінансового відділу (управління) органу виконавчої влади за місцем дислокації інспекції. Акт затверджується начальником управління (інспекції) рибоохорони, на зберіганні якого знаходилось майно, що знищується.

7.8. Повернення порушнику вилучених у нього дозволених знарядь лову і транспортних засобів проводиться у порядку виконання постанови по справі і оформляється витратною накладною при пред'явленні порушником копії опису-оцінки.

Опис-оцінка і витратна накладна передаються в групу обліку інспекції, а другий примірник витратної накладної залишається у комірника або особи, яка виконує його функції.

7.9. Реалізація вилучених дозволених знарядь лову проводиться у встановленому законодавством порядку.

7.10. Знаряддя лову і транспортні засоби, вилучені при безособових порушеннях, коли порушника не встановлено, оформляються як безхазяйне майно.

7.11. Вилучені при безособових порушеннях дозволені для любительського і спортивного рибальства знаряддя лову і транспортні засоби зберігаються на складах інспекцій рибоохорони протягом року (гумові човни - 6 місяців) з дня надходження на склад, після чого реалізуються у встановленому законодавством порядку.

Нижче приведені приклади складання опису-оцінки вилученого у порушника: знарядь лову, іншого рибальського майна, **плаваючих та інших транспортних засобів:**

О П И С – О Ц І Н К А

знарядь лову, іншого рибальського майна, плаваючих та інших транспортних засобів, вилучених у порушника (ків)

Троцини Артура Васильовича
згідно протоколу № 000001 від «17» липня 201 1 р. про порушення правил рибальства та охорони рибних запасів, складений інспектором рибоохорони Івановим Іваном Івановичем

№№ п/п	Найменування вилученого майна	Кіль- кість	Оцінка кожного предмета окремо (грн.коп.)	Стан майна та відсоток придат- ності
1.	човен «Крим»	1	б/ц	б/в; 80
2.	ч/мотор «Вихор-30»	1	б/ц	б/в; 90
3.	сітка к-н а = 80 мм	1	б/ц	б/в; 95
4.	сітка к-н а = 80 мм	1	б/ц	б/в; 95
5.	сітка к-н а = 80 мм	1	б/ц	б/в; 95
6.	сітка к-н а = 80 мм	1	б/ц	б/в; 95
	<i>РАЗОМ:</i>	6		

Опис-оцінку склав інспектор рибоохорони підпис І.І.Іванов
(підпис, П.І.Б.)

З оцінкою згоден та 1 примірник отримав підпис Троцина
Артур Васильович
(підпис власника майна, його П.І.Б.)

ПРИМІТКА: опис-оцінка заповнюється інспектором рибоохорони. При складанні її в 2-х примірниках, один з них передається порушнику, а другий прилучається до протоколу. Коли опис - оцінка складається в 3-х примірниках, тоді один з них призначений для судово-слідчих органів.

зворотня сторона опису-оцінки

РОЗПИСКА

про прийняття на збереження вилученого майна

« _____ » _____ 201_ р. _____
(місто, село, пункт)

Я, _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

Прийняв на збереження від інспектора рибоохорони _____
_____ риболовне майно,
перераховане в описі-оцінці.

У випадку втрати або пошкодження цього майна, або частини його,
зобов'язуюсь відшкодувати інспекції рибоохорони вартість втраченого майна
згідно описі-оцінки.

Підпис особи, яка прийняла
майно на збереження _____
(підпис) _____ (П.І.Б.)

Далі наведений приклад складання опису-оцінки вилучених у порушника риба та інших водних живих ресурсів:

О П И С – О Ц І Н К А

водних живих ресурсів, вилучених у порушника(ів)

згідно з протоколом (актом) від "17" липня 2001 р. № 000001 про адміністративне правопорушення, складеним інспектором рибоохорони Івановим І.І.

(прізвище, ініціали)

у порушника(ів) вилучені:

<i>№№ п/п</i>	<i>Вид</i>	<i>Кількість, екз.</i>	<i>Вага, кг</i>
1.	сазан	3	12
2.	товстолоб	4	26
3.	судак	14	16
4.	лящ	94	81
			135,0
	всього:		

ВСЬОГО: сто тридцять п'ять кг

Опис-оцінку склав інспектор рибоохорони підпис І.І. Іванов

(підпис, П.І.Б.)

Один примірник отримав підпис А.В. Троцина

(підпис порушника, його П.І.Б.)

ПРИМІТКА: позиція "кількість" в описі не заповнюється у випадках вилучення водних живих ресурсів, на які не застосовується такса для обчислення шкоди, заподіяної внаслідок незаконного добування (збирання) або знищення цінних видів риб та інших об'єктів водного промислу.

зворотня сторона опису-оцінки

РОЗПИСКА
про прийняття на збереження вилучених водних живих ресурсів

« ____ » _____ 201_ р. _____
(місто, село, пункт)

Я, _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

Прийняв на збереження від інспектора рибоохорони _____
_____ водні живі ресурси,
перераховане в описі-оцінці.

У випадку втрати водних живих ресурсів, зобов'язуюсь відшкодувати інспекції рибоохорони вартість втрачених водних живих ресурсів згідно описі-оцінки.

Підпис особи, яка прийняла
в.ж.р. на збереження

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б.)

Далі наданий приклад оформлення вилученої у порушника риби та інших водних живих ресурсів, які інспектор держрибоохорони, згідно опису-оцінки, здає приймальною накладною на реалізацію до рибодобувної організації, яка має право проводити операції з вилученим майном:

Риба вилученна у порушників
ОРК «Херсонські рибалки»

ПРИЙМАЛЬНА НАКЛАДНА № 000001

Від кого: Херсондержрибоохорона
В особі Іванова І.І.
Кому: РПП «Гола Пристань» ОРК «Херсонські рибалки»
В особі комірнича Лозової М.І.
На підставі: договір від 05.01.2011р. за № 01/11

№№ п/п	Найменування	Од. виміру	Кіль- ть	Ціна, грн.	Сума, грн.
1.	<i>сазан</i>	<i>кг</i>	<i>12,0</i>	<i>21-00</i>	<i>252-00</i>
2.	<i>товстолоб</i>	<i>кг</i>	<i>26,0</i>	<i>15-00</i>	<i>390-00</i>
3.	<i>судак</i>	<i>кг</i>	<i>16,0</i>	<i>26-00</i>	<i>416-00</i>
4.	<i>лящ</i>	<i>кг</i>	<i>81,0</i>	<i>15-00</i>	<i>1215-00</i>
	<i>Всього:</i>		<i>135,0</i>		<i>2273-00</i>
	<i>У т.ч. НДВ 20%</i>				<i>454-60</i>

Всього: сто тридцять п'ять кг на суму дві тисячі двісті сімдесят три грн. 00 коп, у т.ч. НДВ 20% на суму триста сімдесят вісім грн. 83 коп.

Здав: _____ *підпис* _____

Прийняв: _____ *підпис* _____

Далі наданий приклад оформлення приймального акту вилучених у порушника знарядь лову та іншого рибальського майна та транспортних засобів, які інспектор рибоохорони, згідно опису-оцінки, здає на склад держрибоохорони до вирішення питання про відповідальність порушника:

приймального акту, здає на склад держрибоохорони до вирішення питання про відповідальність порушника:

КАРТКА ОБЛІКУ
вилучених знарядь лову

П.І.Б. порушника Троцина Артур Васильович

№ протоколу (акту б/х майна) 000001 від « 17 » липня 201 I р.

№ адмін. справи 000001

найменування знарядь лову сітка ставна

довжина 70 (м); висота 2,5 (м); крок вічка 80 (мм);

колір зелений; матеріал капрон;

характерні ознаки плав жовтого кольору;

Дата надходження на склад рибоохорони « 19 » липня 201 I р.

Хто здав на склад держ.інспектор Іванов І.І.
(посада, П.І.Б.)

Контрольні запитання:

1. Ким, де та коли складається опис-оцінки? В скількох примірниках складається опис-оцінка та для чого?
2. Для чого на зворотному боці опису-оцінки надрукований бланк розписки та в якому разі він заповнюється?
3. Хто та коли проводить попередню оцінку вилученого у порушника майна?
4. За якими цінами проводиться оцінка знарядь лову кустарного виготовлення?
5. Куди здаються інспекторами вилучені у порушників або залишені ними на місці вчинення порушення знаряддя лову, транспортні засоби та інше майно та за яким документом?
6. У якому вигляді здаються на склад інспекції рибоохорони вилучені у порушників або залишені ними на місці вчинення порушення знаряддя лову?
7. Навіщо приймальний акт складається у 2-х примірниках?
8. Кому, для чого та чому реалізуються заборонені знаряддя лову?
9. Представники яких державних служб входять в комісію по знищенню вилучених у порушників заборонених знарядь лову, іншого майна, що зберігається в інспекціях рибоохорони?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 4

Тема: Складання безхазяйного акту

Мета роботи: Надати практичні навички у складанні безхазяйних актів та здаванні на склад інспекцій рибоохорони безхазяйного майна, виявленого під час проведення рибоохоронних рейдів.

Матеріали: Бланк акту виявлення та вилучення безхазяйного майна, виявленого під час проведення рибоохоронних рейдів, бланки описів-оцінок вилученого майна та риби, бланк приймального акту, бланк картки обліку, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Правила промислового рибальства у басейні Чорного моря, Правила любительського рибальства, Посадова інструкція державного інспектора рибоохорони, Інструкція щодо здійснення провадження в органах рибоохорони по справах про адміністративні правопорушення.

Завдання: Ознайомитись з теоретичними поясненнями, коротко законспектувати та опрацювати приклади оформлення документів.

Теоретичні пояснення:

У ході рибоохоронного рейду бувають випадки, коли з водойми виймаються знаряддя лову з уловом або на береговій смузї чи у місцях торгівлі інспектори виявляють рибу, знаряддя лову, транспортні засоби та інші предмети власників яких встановити не можливо. При виявленні безособових порушень, коли порушника не встановлено, у разі вилучення інспекторами рибоохорони риби та інших в.ж.р., знарядь лову і транспортних засобів, виявлене майно оформляють як безхазяйне - актом виявлення та вилучення безхазяйного майна, описами-оцінками. При складанні акту виявлення та вилучення безхазяйного майна та здаванні на склад, органи рибоохорони керуються Інструкцією щодо здійснення провадження в органах рибоохорони по справах про адміністративні правопорушення, затвердженою наказом Міністерства аграрної політики України від 15.03.2002 № 89:

Інструкція щодо здійснення провадження в органах рибоохорони по справах про адміністративні правопорушення (витяг)

2. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

2.5. У випадках виявлення порушень правил рибальства за відсутності самого порушника (безхазяйні справи) складається акт виявлення та вилучення безхазяйного майна (далі - акт) (додаток 2).

2.7. При складанні протоколу (акта) слід чітко і ясно записувати відповіді на всі питання, що є у ньому, звертаючи особливу увагу на точність і повноту викладення складу порушення; необхідно описати індивідуальні, характерні прикмети вилучених знарядь лову (розмір, колір, матеріал, вічко), вид і стан транспортного засобу, його заводський та реєстраційний номер, рік виготовлення.

2.8. Протокол (акт) підписується особою, яка його склала,

порушниками, особами, які брали участь у виявленні порушення, і свідками, якщо вони є.

2.10. Разом з протоколом (актом) заповнюється опис-оцінка знарядь лову, транспортних засобів, вилучених у порушника встановленої форми (додаток 3) та опис вилучених об'єктів лову (додаток 4).

3. Порядок вилучення у порушників знарядь лову, інших предметів; транспортних засобів, риби, інших водних живих ресурсів (далі - риба) і попередня оцінка вилученого майна

3.14. Попередню оцінку вилученого у порушників майна здійснює особа, яка склала протокол.

Оцінка проводиться за існуючими цінами на аналогічні промислові товари. При оцінці враховується відсоток їх зносу.

Предмети, що мають знос понад 50%, оцінюються за цінами можливої реалізації.

Оцінка знарядь лову кустарного виготовлення проводиться за цінами, встановленими на аналогічні товари промислового виготовлення.

Заборонені знаряддя лову кустарного виробництва, що не мають аналога промислового виробництва, оцінці не підлягають. Ці знаряддя лову вносяться в опис-оцінку, а в графі "Стан майна і відсоток придатності" вказується "заборонене, кустарного виробництва".

7. Порядок обліку правопорушень, знарядь лову, транспортних засобів, риби, інших водних живих ресурсів, вилучених у порушників, реалізації і списання майна

7.1. Адміністративні правопорушення реєструються у книзі реєстрації порушень правил рибальства та охорони водних живих ресурсів, де фіксується їх проходження, а також ведеться облік вилучених у порушників транспортних засобів, інших предметів, знарядь лову, риби, інших водних живих ресурсів (додаток 9).

7.2. Знаряддя лову, транспортні засоби, вилучені у порушників або залишені ними на місці вчинення порушення, здаються на склад інспекції рибоохорони за приймальними актами у промитому і просушеному вигляді, а у випадках, коли доставка їх на склад утруднена, передаються на тимчасове зберігання в інші місця.

7.3. При прийманні на склад знарядь лову, транспортних засобів комірник або особа, яка відає зберіганням матеріальних цінностей, складає приймальний акт (додаток 5) у 2-х примірниках з докладним описом прийнятого на зберігання майна. Перший примірник приймального акта додається до протоколу (акта), а другий зберігається у комірника.

Знаряддя лову, прийняті на зберігання, повинні мати бирку із зазначенням на ній номера приймального акта, реєстраційного номера по книзі обліку порушень і номера протоколу (акта), дати надходження, назви і кількості знарядь лову.

7.4. З особами, відповідальними за зберігання матеріальних цінностей,

укладається договір про повну матеріальну відповідальність.

7.5. Здача вилучених знарядь лову, транспортних засобів на тимчасове зберігання в інші місця (не на склад інспекції) оформляється одержанням від організації або особи, які прийняли ці цінності, розписки про відповідальне збереження.

7.6. Вилучені знаряддя лову, транспортні засоби зберігаються на складах органів рибоохорони або в інших місцях на розсуд цих органів до вирішення питання про відповідальність порушника.

7.7. Заборонені знаряддя лову порушникам не повертаються, а реалізуються рибогосподарським або іншим організаціям для використання при виготовленні дозволених знарядь лову або знищуються у випадку неможливого використання їх з іншою метою. Знищення вилучених у порушників заборонених знарядь лову, іншого майна, що зберігається в інспекціях рибоохорони, проводиться не рідше одного разу на півріччя за актом комісії у складі представника рибоохорони, державної виконавчої служби (по адміністративних та кримінальних справах), податкової адміністрації і фінансового відділу (управління) органу виконавчої влади за місцем дислокації інспекції. Акт затверджується начальником управління (інспекції) рибоохорони, на зберіганні якого знаходилось майно, що знищується.

7.8. Повернення порушнику вилучених у нього дозволених знарядь лову і транспортних засобів проводиться у порядку виконання постанови по справі і оформляється витратною накладною (додаток б) при пред'явленні порушником копії опису-оцінки (додаток 3).

Опис-оцінка і витратна накладна передаються в групу обліку інспекції, а другий примірник витратної накладної залишається у комірника або особи, яка виконує його функції.

7.9. Реалізація вилучених дозволених знарядь лову проводиться у встановленому законодавством порядку.

7.10. Знаряддя лову і транспортні засоби, вилучені при безособових порушеннях, коли порушника не встановлено, оформляються як безхазяйне майно.

7.11. Вилучені при безособових порушеннях дозволені для любительського і спортивного рибальства знаряддя лову і транспортні засоби зберігаються на складах інспекцій рибоохорони протягом року (гумові човни - 6 місяців) з дня надходження на склад, після чого реалізуються у встановленому законодавством порядку.

7.13. Керівники інспекцій рибоохорони зберігають всі первинні документи надходження, вибуття і реалізації вилучених знарядь лову, транспортних засобів, риби, інших водних живих, ресурсів, ведуть облік бланків протоколів (актів), несуть відповідальність за стан зберігання і обліку матеріальних цінностей і зобов'язані періодично проводити перевірки та інвентаризації вилучених знарядь лову, транспортних засобів,

а також розрахунків з організаціями за реалізовану рибу та майно.

Річна інвентаризація проводиться щороку за станом на 1 жовтня.

7.17. Строк зберігання адміністративних справ - 3 роки. Знищення закритих адміністративних справ після закінчення строку зберігання проводиться за вказівкою керівника управління або інспекції і оформлюється відповідним актом.

У безхазяйному акті обов'язково зазначаються:

Назва управління дежрибоохорони;

Дата і місце його складання (число, місяць і рік складання протоколу, найменування населеного пункту або район акваторії, де його складено);

1. Посада, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка виявила безособове порушення та склала акт виявлення та вилучення безхазяйного майна;

2. Посада, прізвище, ім'я, по батькові членів рибоохоронної рейдової групи, що приймали участь у складанні акту виявлення та вилучення безхазяйного майна;

3. Прізвища, імена та по батькові, адреси проживання свідків, якщо вони є;

4. При складанні безхазяйного акту слід чітко та розбірливо викладати всі відомості про причини виявлення, місце, час, перелік і опис виявленого та вилученого майна: знарядь лову, транспортних засобів, водних живих ресурсів та інше;

5. Підписи, прізвища та ініціали:

- особи, яка склала акт;
- осіб, що приймали участь у складанні акту;
- свідків виявлення та вилучення безхазяйного майна;

Далі надається приклад складання документів у випадках, коли з водойми виймаються знаряддя лову з уловом або на береговій смузі чи у місцях торгівлі інспектори виявляють рибу, знаряддя лову, транспортні засоби та інші предмети, власників яких встановити не можливо - акту виявлення та вилучення безхазяйного майна; опису-оцінки вилучених знарядь лову, іншого рибальського майна та транспортних засобів; опису- оцінки вилучених водних живих ресурсів; приймального акту та картки обліку:

Додаток 3
до пункту 2.10 Інструкції
щодо здійснення провадження
в органах рибоохорони у
справах про адміністративні
правопорушення

О П И С – О Ц І Н К А
знарядь лову, іншого рибальського майна, плаваючих та інших
транспортних засобів, вилучених у порушника (ків)
без осібна

згідно протоколу (акту) № 000001 від « 17 » липня 201 1 р. про порушення правил рибальства та охорони рибних запасів, складений інспектором рибоохорони Івановим Іваном Івановичем

<i>№№ п/п</i>	<i>Найменування вилученого майна</i>	<i>Кіль- кість</i>	<i>Оцінка кожного предмета окремо (грн.коп.)</i>	<i>Стан майна та відсоток придат- ності</i>
1.	<i>сітка МОНО a = 70 мм</i>	<i>1</i>	<i>б/ц</i>	<i>б/в; 95</i>
2.	<i>сітка к-н a = 60 мм</i>	<i>1</i>	<i>б/ц</i>	<i>б/в; 75</i>
3.	<i>сітка к-н a = 60 мм</i>	<i>1</i>	<i>б/ц</i>	<i>б/в; 85</i>
4.	<i>якір сітковий</i>	<i>2</i>	<i>б/ц</i>	<i>б/в; 90</i>
5.	<i>мотузка поліпропіленова 30м</i>	<i>2</i>	<i>б/ц</i>	<i>б/в; 90</i>
6.				
	<i>РАЗОМ:</i>	<i>7</i>		

Опис-оцінку склав інспектор рибоохорони підпис І.І.Іванов
(підпис, П.І.Б.)

З оцінкою згоден та 1 примірник отримав без осібна
(підпис власника майна, його П.І.Б.)

ПРИМІТКА: опис-оцінка заповнюється інспектором рибоохорони. При складанні її в 2-х примірниках, один з них передається порушнику, а другий прилучається до протоколу. Коли опис-оцінка складається в 3-х примірниках, тоді один з них призначений для судово-слідчих органів.

АКТ № 000001
виявлення та вилучення безхазяйного майна
Херсондержрибоохорона
(управління, інспекція рибоохорони)

« 17 » липня 201 1 р.

с. Забарино Голопристанського р-ну
(місце складання акту)

1. Посада, прізвище, ім`я, по батькові, що склав акт **державний інспектор Херсондержрибоохорони Іванов Іван Іванович**

2. Посада, прізвище, ім`я, по батькові, що приймали участь у складанні акту

1. державного інспектор Мороз Олексій Васильович

2. інспектор Бондаренко Андрія Миколайовича

3. стерновий-моторист Курченко Василь Іванович

4. громадський інспектор Вялов Іван Опанасович

3. Свідки: **1. Ревунов Валерій Ігорович, Голопристанський р-н,**

(прізвище, ім`я, по батькові, місце проживання)

с. Забарино, вул. Сонячна, 27;

2. Парфієнко Олег Дмитрович, м. Гола Пристань, вул. Героїв, 78, кв. 5;

4. Причини, місце, час, перелік і опис виявленого та вилученого майна (знаряддя лову, транспортні засоби, водні живі ресурси та інше) **При проведенні рибоохоронного рейду на акваторії Дніпровсько-Бугського лиману у районі с. Забарино на відстані 200-250 метрів від берегової смуги, о 06.20. були виявлені: сітка МОНО кроком вічка $a = 70$ мм; висотою по $h = 1,5$ м та довжиною по $l = 50$ м, синього кольору – одна одиниця; сітки капронові кроком вічка $a = 60$ мм кожна, висотою по $h = 1,6$ м кожна та довжиною по $l = 50$ м кожна, темно-вишньового кольору кожна – дві одиниці; якоря сіткові одно лапові металеві з довжиною штоку $l = 75$ с м кожний, вагою приблизно 10-12 кг кожний та дві відтяжки до них – мотузка поліпропіленова помаранчевого кольору діаметром 6,0 мм та довжиною $l = 30$ м кожна; снула риба яка була у цих сітках: карась – 38 кг (9Іекз.), судак – 3,6 кг (3екз.), лящ – 19 кг (2Іекз.).**

5. Підписи:

Особи, що склала акт **підпис І.І. Іванов**

Осіб, що приймали участь у складанні акту: Свідків:

підпис О.В. Мороз **підпис В.І. Ревунов**

підпис А.М. Бондаренко **підпис О.Д. Парфієнко**

підпис В.І. Курченко

підпис І.О. Вялов

О П И С – О Ц І Н К А
водних живих ресурсів, вилучених у порушника(ів)

згідно з протоколом (актом) від " 17 " липня 2011 р. № 000001 про
адміністративне правопорушення, складеним інспектором рибоохорони

(прізвище, ініціали)

у порушника(ів) вилучені:

<i>№№ п/п</i>	<i>Вид</i>	<i>Кількість, екз.</i>	<i>Вага, кг</i>
<i>1.</i>	<i>карась</i>	<i>91</i>	<i>38</i>
<i>2.</i>	<i>судак</i>	<i>3</i>	<i>3,6</i>
<i>3.</i>	<i>лящ</i>	<i>21</i>	<i>19</i>
		<i>115</i>	<i>42,6</i>

ВСЬОГО: сорок два кг 600 г

Опис-оцінку склав інспектор рибоохорони підпис І.І. Іванов
(підпис, П.І.Б.)

Один примірник отримав без осібна
(підпис порушника, його П.І.Б.)

ПРИМІТКА: позиція "кількість" в описі не заповнюється у випадках вилучення водних живих ресурсів, на які не застосовується такса для обчислення шкоди, заподіяної внаслідок незаконного добування (збирання) або знищення цінних видів риб та інших об'єктів водного промислу.

КАРТКА ОБЛІКУ
вилучених знарядь лову

П.І.Б. порушника без осіб

№ протоколу (акту б/х майна) 000001 від « 23 » липня 201 1 р.

№ адмін. справи 000001

найменування знарядь лову сітка ставна

довжина 50 (м); висота 1,5 (м); крок вічка 60 (мм);

колір синій; матеріал МОНО;

характерні ознаки плав білого кольору;

Дата надходження на склад рибоохорони « 24 » липня 201 1 р.

Хто здав на склад держ.інспектор Іванов І.І.
(посада, П.І.Б.)

Контрольні запитання:

1. Коли та ким складається безхазяйний акт?
2. Скільки людей і хто повинні бути присутні при складанні безхазяйного акту?
3. Куди здається риба та інші в.ж.р., вилучені безхазяйним актом?
4. Кому надходять гроші від реалізації риби та інших в.ж.р., що вилучені безхазяйним актом?
5. Куди здається знаряддя лову, транспортні засоби та інше майно, вилучене безхазяйним актом?
5. Як оформлюється риба та інше майно, вилучене безхазяйним актом?
6. Який термін знаряддя лову та інше майно, вилучене та оформлене безхазяйним актом, зберігається на складі рибоохоронної інспекції?
7. Хто зберігає всі первинні документи надходження, вибуття і реалізації вилучених знарядь лову, транспортних засобів, риби, інших водних живих, ресурсів?
8. Хто веде облік бланків протоколів (актів), несе відповідальність за стан зберігання і обліку матеріальних цінностей на складі інспекції?
9. У чії службові зобов'язання входить: періодично проводити перевірки та інвентаризації вилучених знарядь лову, транспортних засобів, а також розрахунків з організаціями за реалізовану рибу та майно?
10. Як часто проводиться інвентаризація вилучених знарядь лову, транспортних засобів?
11. Який термін зберігається адміністративна справа?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 5

Тема: Перевірка журналів обліку риби та інших водних живих ресурсів

Мета роботи: Надати практичні навички з перевірки журналів обліку вилучених риби та інших водних живих ресурсів (промислових журналів) при здійсненні контролю за веденням промислу користувачами водних живих ресурсів та при проведенні рибоохоронного рейду.

Матеріали: промисловий журнал, примірники дозвільних документів на право ведення ловів, Інструкція про порядок спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів, Правила промислового рибальства у басейні Чорного моря.

Завдання: Ознайомитись з теоретичними поясненнями, коротко законспектувати та опрацювати приклади оформлення документів.

Теоретичні пояснення: Згідно пункту 6.1.2. «Правил промислового рибальства в басейні Чорного моря» - «на кожному судні, ланці, дільниці, бригаді тощо вести промисловий журнал встановленої форми...». При перевірці ведення промислу користувачами ВЖР, безпосередньо на водоймі або на рибоприймальному пункті, обов'язково перевіряється ведення промислових журналів. Порядок ведення промислового журналу регламентується «Інструкцією про порядок спеціального використання риби та інших живих ресурсів»:

Інструкція про порядок спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів (витяг)

7. Порядок ведення промислового журналу

7.1. Промисловий журнал є основним документом з обліку обсягів вилучених риби та інших водних живих ресурсів.

7.2. Відповідальним за правильне і своєчасне ведення промислового журналу при здійсненні промислового лову є рибалка, відповідальний за лов у виробничому підрозділі користувача, а при здійсненні дослідного лову зазначений журнал зобов'язаний вести представник юридичної особи, відповідальний за його проведення.

7.3. Сторінки журналу повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені підписами, печатками користувача та органу рибоохорони.

7.4. Усі записи в журналі виконуються акуратно, розбірливо, пастою або чорнилом. У разі неточності в записах весь горизонтальний рядок закреслюється двома прямими лініями і записи поновлюються в наступному рядку.

7.5. На титульній сторінці журналу записуються його повна назва, порядковий номер, дата початку ведення журналу, назва користувача, назва та номер структурного підрозділу користувача або співвиконавця, тип, назва, номер, порт приписки судна.

7.6. Журнал ведеться тільки в період здійснення операцій, пов'язаних з вилученням риби та інших водних живих ресурсів :

- для суден, що підлягають нагляду класифікаційного товариства, - щоденно на місці лову на кожному судні безпосередньо;

- для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, - на місці базування (рибстані).

7.7. У графі 1 записуються число, місяць, рік, час (година) виходу на лов :

- для суден, що підлягають нагляду класифікаційного товариства, - щоденно на промислі з початку кожної промислової операції;

- для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, безпосередньо перед кожним виходом на промисел на рибогосподарському водному об'єкті.

7.8. У графі 2 записуються назва рибогосподарського водного об'єкта або його частини, місце здійснення лову (номер квадрата, координати) :

- для суден, що підлягають нагляду класифікаційного товариства, - щоденно на промислі з початку кожної промислової операції;

- для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, - безпосередньо перед кожним виходом на промисел на рибогосподарському водному об'єкті.

7.9. У графі 3 записуються: - вид лову (промисловий, дослідно-конструкторський, контрольний, меліоративний, науково-дослідний, науково-промисловий лов);

- вид промислової операції (траління, закидання, притонення кошільних, кільцевих, закидних неводів, дифонів, постановка пасток, зябрових сіток, ставних неводів, наживних крючків та інших знарядь лову);

- тривалість лову при тралінні, закиданні, притоненні кошільних, кільцевих, закидних неводів, дифонів і інших - дата і час початку та закінчення промислової операції, при перебуванні на лову пасток зябрових сіток, інших знарядь лову - дата і час початку та закінчення промислової операції.

Зазначена графа заповнюється :

- для суден, що підлягають нагляду класифікаційного товариства, - щоденно на промислі з початку кожної промислової операції;

- для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, - безпосередньо перед кожним виходом на промисел у рибогосподарському водному об'єкті, а дата і час - безпосередньо на пункті базування (рибстані) після закінчення даної промислової операції.

7.10. У графах 4, 5, 6 записуються назва та параметри знарядь лову, які перебувають на лову (довжина, висота, розмір вічка), їх кількість:

- для суден, що підлягають нагляду класифікаційного товариства, - щоденно на промислі з початку кожної промислової операції;

- для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, - безпосередньо перед початком виходу на промисел на рибогосподарському водному об'єкті.

7.11. У графі 7 записуються назви видів риби та інших вилучених водних живих ресурсів:

- для суден, що підлягають нагляду класифікаційного товариства, - щоденно на промислі після закінчення технологічної операції із сортування риби за видами у відповідності до технологічних інструкцій та ДСТУ;

- для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, - на пункті базування (рибстані) після сортування та здавання риби та інших водних живих ресурсів у відповідності до технологічних інструкцій.

7.12. У графі 8 записується літерами кількість вилучених особин осетрових риб, камбали-калкана, інших видів риб та водних живих ресурсів, визначених Укрдержрибгоспом.

7.13. У графі 9 записують дату, час (годин) та місце здачі улову після здавання його на РИП.

7.14. У графі 10 записується літерами кількість риби та інших водних живих ресурсів за видами і вагою, зданих на РПП (під час здавання рибопродукції вказується згідно з нормативами розрахункова вага вилучених видів риби та інших водних живих ресурсів) та списаних до акта (за його наявності):

- для суден, що підлягають нагляду класифікаційного товариства з приймальним пунктом на борту судна, - на промислі після повного завершення технологічного процесу конкретної промислової операції у відповідності до технологічних інструкцій і ДСТУ;

- для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства з береговим РПП, і для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, - на пункті базування (рибстані) після здавання риби та інших водних живих ресурсів у відповідності до технологічних інструкцій і ДСТУ.

7.15. У графі 11 записуються номер квитанції і номер акта про списання риби та інших водних живих ресурсів (за його наявності):

- для суден, що підлягають нагляду класифікаційного товариства з рибоприймальним пунктом на борту судна, - на промислі після повного завершення технологічного процесу конкретної промислової операції у відповідності до технологічної інструкції і ДСТУ;

- для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства з береговим РИП, і для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, - на пункті базування (рибстані) після здавання риби та інших водних живих ресурсів у відповідності до технологічної інструкції і ДСТУ.

7.16. У графі 12 після відповідного оформлення журналу ставить підпис рибалка, відповідальний за лов у виробничому підрозділі користувача, а при здійсненні дослідного лову - особа, відповідальна за його проведення.

Далі надається приклад ведення промислового журналу з зафіксованою перевіркою його інспектором рибоохорони та виправленням помилок:

**ЖУРНАЛ
ОБЛІКУ ВИЛУЧЕНИХ РИБИ ТА ІНШИХ ВОДНИХ ЖИВИХ РЕСУРСІВ № 001**
(ПРОМИСЛОВИЙ ЖУРНАЛ)
" 01 " січня 2011 р.

Користувач ТОВ РК «Симон Петро»
Назва і номер виробничого підрозділу рибодобувна ланка «Геройське – 2»
Тип, назва, номер, порт приписки суден промисловий човен ЯХР 0001

Дата, час (години) виходу на лов	Плани водного об'єкта, його частини, номер квадрата, координати	Вид, тривалість лову (види промислових операцій, тривалість лову)	Звариди, які розміщені на лову			Назва виду риби та інших водних видлучених водних живих ресурсів	Кількість, шт. (осетрові, камбала-каляка й інші риби та водні живі ресурси, вказані в Укредерж риб господарств)	Дата, час (год.) та місце злові улову на РПП	Кількість риби та інших водних живих ресурсів за видами і вагою злових на РПП	Номер квитанції, номер акта на списання риби та інших водних живих ресурсів	Підпис рибалки, відповідального за лов у виробничому підрозділі користувача, або підпис відповідального за лов при проведенні дослідного лову
			назва шарядь лову	параметри шарядь лову	кількість шарядь лову, шт.						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
10.01.11р 06.30 год	ДБЛ, р-п с. Геройське	Пром. Лов встановлення шарядь лову, 07.00 – 08.00 год.	сітки	a = 80 мм, l = 50 м, h = 2,5 м	5 од.						*
12.01.11р 06.30 год	ДБЛ, р-п с. Геройське	Пром. Лов вибірка шарядь лову 07.00 – 08.30 год.	сітки	a = 80 мм, l = 50 м, h = 2,5 м	5 од.	Сазан Товсто лоб	12.01.11р. 09.00 год. РПП С.Геройське	Сазан – 22кг Товстолюб – 55кг	0000001		*
12.01.11р. Журнал перевірили, до ведення пром. Журналу зауважень не маю. При перевірці параметрів сіток виявлено, що довжина сіток складає 75 м, крок вічка 70 мм, це не відповідає запису у журналі. Складено протокол № 0000011 за ст. 85 ч.3. держрибінспектор Іванов І.І.											
11.01.11р 07.00 год.	ДБЛ р-п с. Геройське	Пром. Лов встановлення шарядь лову, 07.00 – 08.00 год.	ятері	a = 18 мм, l = 10 м, h = 0,5 м	20 од.						*
13.01.11р. 07.00 год.	Ягорлицьк затока р-п с. Обзолі	Пром. Лов встановлення шарядь лову, 07.00 – 08.00 год.	ятері	a = 18 мм, l = 10 м, h = 0,5 м	25 од.						*

Контрольні запитання:

1. Зміст титульної сторінки промислового журналу.
2. Коли саме заповнюються 4, 5, 6 графи промислового журналу?
3. Чим регламентується ведення промислового журналу?
4. Хто веде журнал при проведенні дослідних ловів?
5. В яких випадках заповнюється графа 8 промислового журналу?
6. Що повинна містити графа 11 промислового журналу?
7. Які Ви знаєте види ловів при яких необхідно вести журнал обліку вилучених риби та інших водних живих ресурсів?
8. Де та коли ведеться промисловий журнал?
9. Що таке промисловий журнал?
10. Назвіть відомі Вам промислові операції.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 6

Тема: Перевірка промислового лову

Мета роботи: Надати практичні навички здійснювати та оформлять перевірки проведення промислових та науково-промислових ловів, визначати законність їх проведення, складати відповідні акти перевірки з визначенням відсотку прилову молоді, під час проведення рибоохоронних рейдів.

Матеріали: бланк акту перевірки промислового та науково-промислового лову, примірники дозвільних документів на право ведення цих ловів, Інструкція про порядок спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів, Правила промислового рибальства у басейні Чорного моря.

Завдання: Ознайомитись з теоретичними поясненнями, коротко законспектувати та опрацювати приклади оформлення документів.

Теоретичні пояснення:

У ході рибоохоронного рейду, згідно плану-наказу інспекторами рибоохорони проводиться перевірка промислового лову, який здійснюється на контрольованій рейдової групі акваторії.

Основними документами, які регламентують порядок спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів та визначають порядок здійснення та регулювання промислового рибальства є «Інструкція про порядок спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів» та «Правила промислового рибальства у басейні Чорного моря»

Інструкція розроблена у відповідності до Законів України «Про тваринний світ», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про виключну (морську) економічну зону України», «Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», «Про природно-заповідний фонд України», постанов Кабінету Міністрів України від 10.08.92 № 459 «Про порядок видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів і встановлення лімітів використання ресурсів загальнодержавного значення» (із змінами), від 20.11.2000 № 1719 «Про запровадження ліцензії єдиного зразка для певних видів господарської діяльності».

Інструкція визначає порядок спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів загальнодержавного значення (крім видів, які занесені до Червоної книги України) підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, громадянами України, іноземцями й особами без громадянства (далі - користувачі) у рибогосподарських водних об'єктах, у тому числі внутрішніх морських водах і територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України.

Правила розроблені відповідно до закону України «Про тваринний світ» (3041-12) та постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 1996

р. № 1192 (1192-96-п0 «Про затвердження Тимчасового порядку ведення рибного господарства і здійснення рибальства».

Правила визначають порядок здійснення та регулювання промислового рибальства (крім любительського та спортивного рибальства у рибогосподарських водних об'єктах загального користування), який є обов'язковим для суб'єктів рибного господарства - підприємств, організацій (незалежно від форм власності), громадян України, осіб без громадянства (користувачі), які здійснюють промислове рибальство, а також для уповноважених органів, які забезпечують охорону, відтворення та збереження середовища існування водних живих ресурсів у басейні

Чорного моря в межах територіальних вод, виключної (морської) економічної зони і на континентальному шельфі України із затоками, бухтами, лиманами, річками, естуаріями тощо.

Промислове рибальство - вид спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів, які перебувають у стані природної волі, шляхом їх вилучення (вилову, добування, збирання) із природного або штучного середовища з метою задоволення потреб населення і народного господарства.

Промисел риби та інших водних живих ресурсів - вид спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів для виробництва харчової, технічної, кормової, медичної та інших видів продукції.

При проведенні промислового лову дозволяється вилучення риби та інших водних живих ресурсів з дотриманням ліцензійних умов, правил, режимів рибальства, що діють на рибогосподарському водному об'єкті, де здійснюється промисел, Інструкції про порядок спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів за наявності в рибалки, відповідального за лов у виробничому підрозділі користувача, талона, який реєструється органом рибоохорони, промислового журналу, биркованих знарядь лову, а в рибалок, які здійснюють лов у складі зазначеного підрозділу - посвідчення рибалки, яке видає користувач, за винятком екіпажів риболовних суден, піднаглядних кваліфікаційному товариству.

Проведення промислового лову без відповідального за його проведення (який визначається наказом користувача) забороняється.

Рибалка, відповідальний за вилучення риби та інших водних живих ресурсів у виробничому підрозділі користувача зобов'язана:

Виконувати вимоги ліцензійних умов, правил, режимів рибальства.

Забезпечувати належне ведення промислового журналу, облік, зберігання, транспортування, а також здавання вилученої риби та інших водних живих ресурсів на свої приймальні пункти або приймальні пункти інших користувачів, з якими укладені договори на приймання риби та інших водних живих ресурсів.

Улов риби та інших водних живих ресурсів оприбутковується на рибоприймальному судні або здається на рибоприймальний пункт чи

рибопереробне судно та оформляється квитанцією. Особа, яка приймає улов, зобов'язана зареєструвати квитанцію в журналі обліку прийнятої риби та інших водних живих ресурсів та видати перший примірник квитанції рибалці, який здав улов.

Тобто для визначення законності проведення промислового лову у осіб відповідальних за вилучення водних живих ресурсів перевіряється наступне:

- наявність талону (дозволу) на право ведення промислового або науково-промислового лову;
- відповідність знарядь лову зазначених у талоні (тип, крок вічка, кількість)
- наявність прикріплених до знарядь лову бирок маркування, відповідність їх номерам зазначеним у талоні (дозволі);
- наявність у кожного члена рибодобувного підрозділу посвідчення рибалки, виданого користувачем в.ж.р.;
- промисловий журнал - документ з обліку обсягів вилучених риби та інших водних живих ресурсів, основними вимогами до якого є:

1. Відповідальним за правильне і своєчасне ведення промислового журналу при здійсненні промислового лову є рибалка, відповідальний за лов у виробничому підрозділі користувача, сторінки журналу повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені підписами, печатками користувача та органу рибоохорони.

2. Усі записи в журналі виконуються акуратно, розбірливо, пастою або чорнилом. У разі неточності в записах весь горизонтальний рядок закреслюється двома прямими лініями і записи поновлюються в наступному рядку.

3. На титульній сторінці журналу записуються його повна назва, порядковий номер, дата початку ведення журналу, назва користувача, назва та номер структурного підрозділу користувача або співвиконавця, тип, назва, номер, порт приписки судна.

4. Журнал ведеться тільки в період здійснення операцій, пов'язаних з вилученням риби та інших водних живих ресурсів :

- для суден, що підлягають нагляду класифікаційного товариства, - щоденно на місці лову на кожному судні безпосередньо;
- для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, - на місці базування (рибстані).

Після перевірки вищезазначеного необхідно проаналізувати улов - визначити та зафіксувати його видовий склад (усього шт./кг); відібрати проби для складання розмірного ряду кожного виду (у пробі шт./кг) - при великому улові це зазвичай 50 екземплярів кожного виду, при не великому переміряється весь улов; скласти розмірний ряд кожного виду та визначити кількість молоді (з них молоді шт./кг) для визначення процентного відношення її в улові.

Промисловий розмір риби визначається у свіжому вигляді виміром від

вершини риля (при закритому роті) до початку середніх променів хвостового плавника. Визначення частки риби непромислового розміру проводиться шляхом взяття проби з різних місць лову; визначення цієї частки візуально забороняється.

Промислова міра мідій визначається виміром по найбільшій довжині черепашки, рака прісноводного і креветки - по відстані від середини ока до кінця хвостової пластинки.

Значення промислового розміру для водних живих ресурсів

Хамса	6,5	Бичок	11	Севрюга	100
Рибець	22	Кефаль	20	Лин	20
Ставрида	10	Карась срібний	15	Оселедець	17
Судак	38	Піленгас	38	Щука	32
Барабуля	8,5	Чехоня	24	Пузанок	11
Лящ	30	Калкан	35	Форель озерна	32
Скумбрія	15	Вусач	30	Форель струм.	19
Тараня	18	Глоса	15	Сом	60
Шпрот	6	Підуст	25	Товстолобик	40
Сазан	32	Катран	85	Білий амур	45
Мерланг	12	Білизна	40	Рак	10
Головень	28	Осетер	110	Мідія	5
Креветка	3,5	В'язь	24		

Максимально допустимий прилов особин непромислового розміру

Виловлена знаряддями лову риба та інші водні живі ресурси у випадку невідповідності їх нормам прилову, встановлених Правилами рибальства, особин непромислового розміру підлягають випуску у водний об'єкт в живому вигляді (заснула риба, інші водні живі ресурси оприбутковуються відповідним актом та відповідним записом у промисловому журналі).

При перевищенні допустимого прилову особин непромислового розміру в умовах нестационарних знарядь у Чорному морі потрібно змінити місце лову не менш ніж на:

- 2 милі - для тралів;
- 1 милю для кошільних і кільцевих неводів, волокуш, сіток, ярусів, драг;
- 0,5 милі - для конусних і накидних сіток, підйомних пасток або змінити глибину лову не менше ніж на 20 м.

При підвищеному прилові особин непромислового розміру в будь - якому районі державні органи рибоохорони за погодженням з науковими рибогосподарськими організаціями приймають рішення про заборону промислу або заміну в даному районі знарядь лову іншими, з більшим кроком вічка. Терміни закінчення заборон визначаються за результатами роботи контрольних знарядь лову.

Дозволяється ведення неспеціалізованого промислу, коли прилов

особин непромислового розміру не перевищує:

- знаряддями лову з кроком вічка 20 мм і більше в морі - 20 %, а в лиманах і внутрішніх водних об'єктах - 8 % від кількості загального улову;
- знаряддями лову з кроком вічка менше 20 мм: азовської хамси, мерланга - 20 %, бичка, барабулі, ставриди, шпрота - 8 %, інших риб - 2 % від маси загального улову.

Дозволяється ведення спеціалізованого промислу об'єктів, коли кількість особин непромислового розміру в улові за кількістю не перевищує:

- бичка, ставриди, барабулі, азово - чорноморських кефалей, піленгаса - 20 %;
- катрана - 15 %;
- оселедця, пузанка і глоси - 8 %;
- калкана сітками - 5 %, наживними гачками - 20 %;
- азовської хамси - 40 %;
- скумбрії, шпрота і мерланга - 30 %;
- мідій драгами - 25 %;

АКТ № 001

перевірки проведення промислового, науково-промислового лову

« 21 » липня 2011 р.

ДБЛ, р-н с. Рибальче
(місце складання акту)

Нами (мною), комісією в складі Івановим Іваном Івановичем держінспектором Херсондержрибоохорони

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

в присутності Гарголи Василя Олеговича, ланкового

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

перевірено промисловий лов

(промисловий, науково-промисловий лов)

що здійснюється риболовецька компанія «Симон Петро»

(назва користувача)

Перевіркою встановлено:

Дозвіл(талон) на лов виданий Херсондержрибоохорона, талон № 051, 03.01.11р.
(назва організації, що видала дозвіл, № дозволу, дата видачі)

Наявність інших документів на лов талон № 051, посвідчення №№ 081;083;084
(талон, посвідчення рибалки)

Лов проводився Дніпровсько-Бугський лиман

(назва водойми, ділянки, відповідно паспорту водойми)

Знаряддя лову сітки a = 38, 40, 50 мм – 12 од., відповідають кількості в талоні

(відповідність знарядь лову зазначених у дозволі)

Бирки ХЕ 00001 – 00012, прикріплені, відповідають номерам у талоні

(наявність та відповідність номерам у дозволі)

Промисловий журнал № 1/9, сторінки пронумеровані, прошитий, скріплені печатками, записи вилову відповідні

(прошнурований, скріплений печаткою, відповідність записів вилову)

Проведено одне перебирання сіток

(плавок, переборок сіток, притілень, тралень, тощо)

Виловлено фактично 34,0 кг 106 шт.

Види водних живих ресурсів	Усього		У пробі		З них молоді	
	шт.	кг.	шт.	кг.	шт.	кг.
Тараня	87	28	50	16,5	3	0,45
Карась	19	6	19	6	4	0,3
Тараня: 3x100:50=6 % -	частка	молоді	тарані	в улові		
Карась: 4x100:19 = 21%	частка	молоді	карася	в улові		

- креветки - 8 %;

2. Чим відрізняються між собою промисловий та науково-промисловий лов?
3. Назвіть перелік нормативних документів, вимоги яких необхідно дотримуватися при проведенні промислового лову.
4. Які документи повинні знаходитись у відповідального за лов на промислі?
5. Яку інформацію повинна містити титульна сторінка журналу обліку вилучених риби та інших водних живих ресурсів?
6. Хто повинен вести промисловий журнал?
7. Які дії повинна виконати особа відповідальна за лов у разі допущення неточностей в записах при веденні журналу обліку вилучених риби та інших водних живих ресурсів?
8. Як визначається промислова міра риб та ракоподібних?
9. Яку кількість екземплярів риби необхідно відібрати з улову для складання розмірного ряду?
10. Яка промислова міра судака, ляща, сазана, тарані та сома?
11. Який максимально допустимий прилов особин непромислового розміру катрана, піленгаса та калкана при проведенні спеціалізованого промислу сітками?
12. Який максимально допустимий прилов особин непромислового розміру бичка та мерлана при проведенні неспеціалізованого промислу?

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Водний кодекс України, Відомості Верховної Ради (ВВР), 1995, № 24, ст.189 введений в дію Постановою ВР № 214/95-ВР від 06.06.95, ВВР, 1995, № 24, ст.190.
2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 41, ст. 546, введений в дію Постановою Верховної Ради № 1268-12 від 26.06.91, ВВР 1991, № 41, ст. 547.
3. Закон України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» 8 липня 2011 рок № 3677-УІ.
4. Закон України «Про тваринний світ», Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 14, ст. 97.
5. Земельний кодекс України, Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, № 3 - 4, ст.
6. Інструкція з оформлення органами рибоохорони матеріалів про адміністративні правопорушення, затверджена Наказом Міністерства аграрної політики України 09. 04. 2003 № 101.
7. Інструкція про порядок здійснення штучного розведення,

виращування водних живих ресурсів та їх використання, затверджена Наказом Державного комітету рибного господарства України 28.10.98 № 154.

8. Інструкція про порядок обліку, зберігання, оцінки та подальшого розпорядження знаряддями лову (добування), іншим майном, що має причетність до скоєння порушень правил рибальства і вилученим органами рибоохорони, затверджена Наказом Міністерства аграрної політики 09.04.2003 № 102.

9. Інструкція про порядок придбання, зберігання, обліку, перевезення, носіння і використання вогнепальної зброї, боєприпасів та спеціальних засобів державними інспекторами органів рибоохорони Головривоводу Державного комітету рибного господарства України, затверджена Наказом Державного комітету рибного господарства України 15.06.08 № 86.

10. Інструкція про порядок проведення контрольних ловів іхтіологічними службами територіальних підрозділів рибоохорони, затверджена Наказом Головривоводу 12.01. 2004р. № 02.

11. Інструкція про порядок проведення робіт з відтворення водних живих ресурсів, затверджена Наказом Міністерства аграрної політики України 08.06. 2004р. № 215.

12. Інструкція про порядок спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів, затверджена Наказом МАП України та Мінохорони навколишнього природного середовища 11.11.2005 р. № 623/404.

13. Кодекс України про адміністративні правопорушення, Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122, введений в дію Постановою Верховної Ради Української РСР № 8074-10 від 07.12.84, ВВР 1984, додаток до № 51, ст.1123.

14. Кримінальний Кодекс України, Відомості Верховної Ради (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131.

15. Лобанов І.А. та інш. Основи рибоохорони: Практикум / І.А.Лобанов, Ю.В.Пилипенко, П.Г.Шевченко, О.Е.Довбиш, Д.І.Лобанов. Херсон: Грінь Д.С., 2011. 356 с.

16. Методика розрахунку збитків, заподіяних рибному господарству внаслідок порушення правил рибальства та охорони водних живих ресурсів, затверджена Наказом Міністерства аграрної політики України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища України 12.07.2004№ 248/273.

17. Положення про громадських інспекторів рибоохорони, затверджене Наказом МАП України 09.10.2002 № 324.

18. Положення про порядок застосування вогнепальної зброї, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 1992 р. № 575.

19. Порядок здійснення любительського та спортивного рибальства,

затверджений Постановою КМУ 18.07.1998р. № 1126.

20. Порядок контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності, пов'язаної з промисловим виловом риби на промислових ділянках рибогосподарських водойм, крім внутрішніх водойм (ставків) господарств, затверджений Наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва і Міністерства аграрної політики України 02.04. 2003 р. № 40/90.

21. Порядок проведення рибоохоронних рейдів і дій інспекторів органів рибоохорони при виявленні порушень правил рибальства, затверджений наказом Держкомітету рибного господарства України від 06.12.99р. № 158.

22. Порядок розпоряджання майном, конфіскованим за рішенням суду і переданим органам державної виконавчої служби, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 р. № 985.

23. Постанова КМУ від 19 січня 1998 р. № 32 "Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок незаконного добування або знищення цінних видів риб та інших об'єктів водного промислу".

24. Правила любительського та спортивного рибальства, затверджені Наказом Державного комітету рибного господарства України 15.02.99 № 19.

25. Правила промислового рибальства в басейні Чорного моря, затверджені Наказом Державного Комітету рибного господарства України 08.12.1998 р. №164.

26. Рибоохорона: Збірник керівних документів органів рибоохорони / О.Е. Довбиш, І.А. Лобанов, Ю.В. Пилипенко.: Херсон, Олді-плюс, 2010. - 809с.

27. Тимчасовий порядок ведення рибного господарства і здійснення рибальства, затверджений Постановою КМУ 28.02.96р. № 1192.